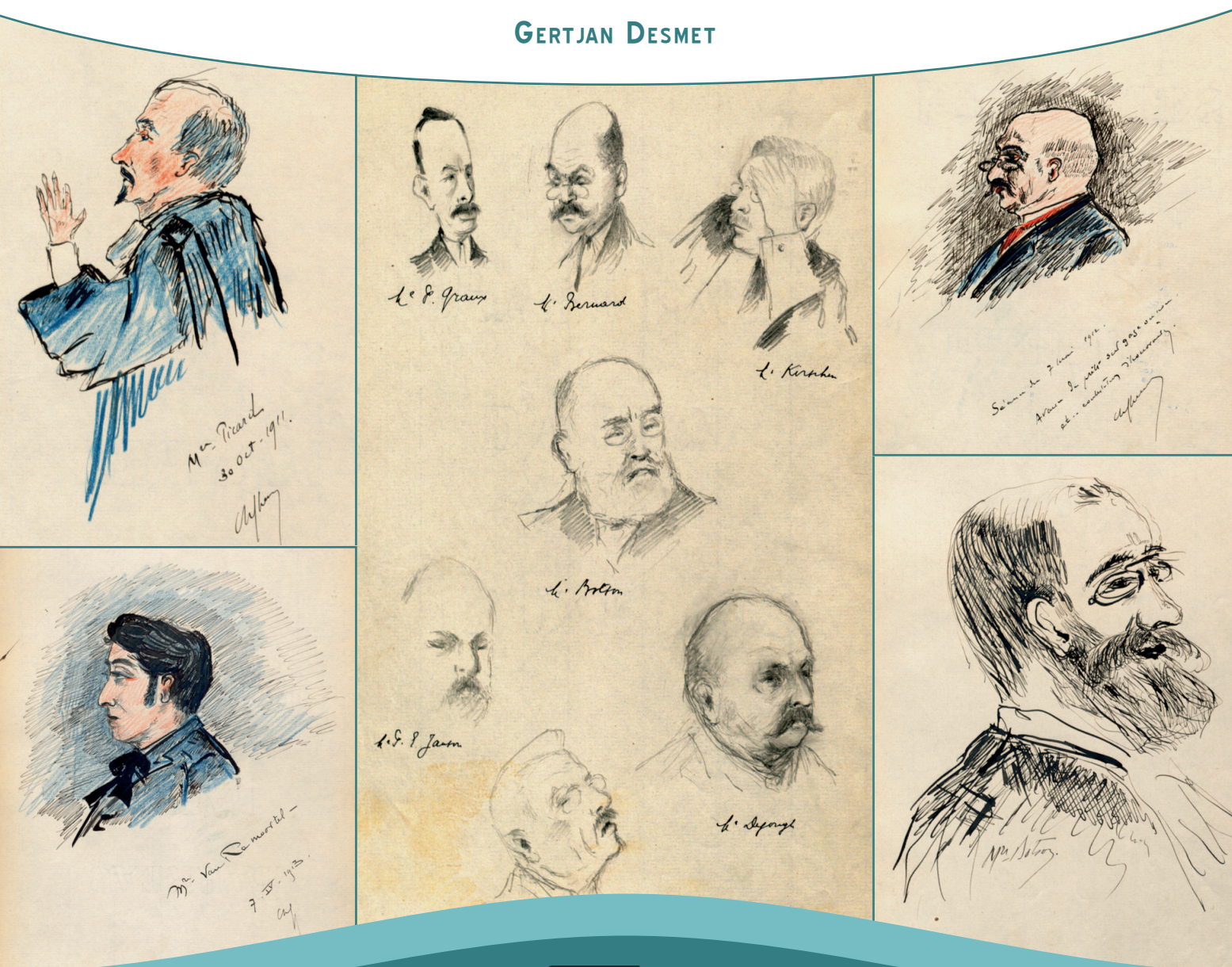

Inventaris van het archief van de balie te Brussel en aanverwante archiefvormers

1811-1989 (vnl. 1811-1964)

GERTJAN DESMET

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE
BALIE TE BRUSSEL
EN AANVERWANTE ARCHIEFVORMERS
1811 – 1989 (VNL. 1811 – 1964)

RIJKSARCHIEF TE BRUSSEL
INVENTARISSEN

102

Deze publicatie kwam tot stand in het kader van de Interuniversitaire Attractiepool P7/22
“Justice and Populations, The Belgian Experience in International Perspective (1795-2005)”

Programma Interuniversitaire Attractiepolen – Belgische Staat – Federaal Wetenschapsbeleid
Programme Pôles d’attraction interuniversitaires – État belge – Politique scientifique fédérale
Interuniversity Attraction Poles Programme – Belgian State – Belgian Science Policy

Creative Commons license BY-NC-ND 4.0
Attribution - Non Commercial - No Derivatives

ISBN : 978 94 6391 563 2
D/2025/531/074
Bestelnummer: Publ. 6618

Algemeen Rijksarchief
Ruisbroekstraat 2
1000 Brussel

De volledige lijst van onze publicaties kan u raadplegen op www.arch.be.

Nummer van de inventaris: I 102

Inventaris van het archief van de
Balie te Brussel
en aanverwante archiefvormers

1811 – 1989 (vnl. 1811 – 1964)

door

Gertjan DESMET

Brussel
2025

Wijze van aanvragen

Archiefstukken beschreven in deze inventaris, worden aangevraagd door het opgeven aan de terminal in de leeszaal van de *nummer van de inventaris*, vermeld op het titelblad en in de rechterbovenhoek van elke bladzijde

I 102

en door opgave van het *archiefnummer* dat u aantreft links vóór elke archiefbeschrijving.

Voorwaarden voor raadpleging en reproductie

De archiefbescheiden ouder dan 100 jaar zijn vrij raadpleegbaar. Stukken van jonger dan 100 jaar zijn, in geval van opzoekingen met een juridisch doel, raadpleegbaar mits toestemming van de stafhouder van de Franstalige Orde of, in het kader van historisch of wetenschappelijk onderzoek, mits toelating van de Algemeen Rijksarchivaris. In het laatste geval zal worden gevraagd een onderzoeksverklaring te ondertekenen.

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

Voorkeurvorm voor het citeren van het archief

Het verdient aanbeveling om het archief de eerste maal te citeren met zijn volledige naam. Nadien kan worden volstaan met een verkorte referentie.

Volledig: RIJKSARCHIEF TE BRUSSEL, *Archief van de balie te Brussel en aanverwante archiefvormers (1811-1989 (vnl. 1811-1964))*, nr. (archiefnummer).

Verkort: RABRU, *Balie Brussel*, nr. (archiefnummer).

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	9
--------------------------	----------

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF	11
--	-----------

I.	IDENTIFICATIE.....	11
II.	GESCHIEDENIS VAN ARCHIEFVORMER EN ARCHIEF	11
	A. Archiefvormer	11
	1. <i>Naam</i>	11
	2. <i>Geschiedenis</i>	11
	3. <i>Bevoegdheden en activiteiten</i>	17
	4. <i>Organisatie</i>	19
	B. Archief	21
	1. <i>Geschiedenis</i>	21
	2. <i>Verwerving</i>	21
III.	INHOUD EN STRUCTUUR.....	21
	A. Inhoud	21
	B. Selecties en vernietigingen.....	23
	C. Toekomstige aangroei/aanvullingen	24
	D. Ordening.....	24
IV.	RAADPLEGING EN GEBRUIK.....	24
	A. Voorwaarden voor de raadpleging	24
	B. Voorwaarden voor de reproductie.....	25
	C. Taal en schrift van de documenten.....	25
	D. Toegangen.....	25
V.	VERWANT MATERIAAL	25
	A. Documenten met een verwante inhoud	25
	B. Bibliografie	26
VI.	BESCHRIJVINGSBEHEER	27
VII.	BIJLAGEN	27
	A. Lijst van de stafhouders (gerechtelijke jaren 1811-1985).....	27

INVENTARIS.....	30
------------------------	-----------

ARCHIEF VAN DE ORDE VAN ADVOCATEN BIJ HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL.....	30
---	-----------

I.	KABINET VAN DE STAFHOUDER	30
	A. Algemeen	30
	B. Raadgeving en bemiddeling.....	33

C. Verdedigen van de beroepseer en van de belangen van de balie	38
1. <i>Algemeen</i>	38
2. <i>Sekwester (WOI en WOII)</i>	39
3. <i>Bedrijfsbelasting</i>	41
4. <i>Office des Rôles</i>	42
5. <i>Tweede Wereldoorlog</i>	43
D. Representatie van de Orde	44
E. Documentatie	45
F. Varia	46
II. SECRETARIAAT VAN DE RAAD	46
A. Algemeen	46
B. Organisatie van de vergaderingen	47
1. <i>Vergaderingen van de Raad</i>	47
2. <i>Commissies</i>	50
C. Organisatie van de stage	50
D. Publicatie van het tableau	51
E. Financieel beheer	51
F. Personeelsbeleid	51
G. Neergelegde stukken	53
III. BIBLIOTHEEK	54
A. Algemeen	54
B. Collectiebeheer	55
C. Collectie en documentatie	55
IV. BUREEL VAN JURIDISCHE BIJSTAND	56
A. Algemeen	56
B. Verlening van kosteloze rechtsbijstand aan onvermogenen	56
C. Varia	60
ARCHIEF VAN DE CONFÉRENCE DU JEUNE BARREAU DE BRUXELLES	61
I. ALGEMEEN	61
II. BESTUUR	61
III. FINANCIËEL BEHEER	61
IV. ACTIVITEITEN	62
A. Verlening van kosteloze rechtsbijstand	62
B. Organisatie van zittingen	64
C. Organisatie van de openingsplechtigheden van het nieuwe gerechtelijke jaar	64
D. Diverse activiteiten	65
ARCHIEF VAN HET VLAAMS PLEITGENOOTSCHAP	65
I. ALGEMEEN	65
II. FINANCIËEL BEHEER	65
III. ORGANISATIE VAN LEDENACTIVITEITEN	65
ARCHIEF VAN DE REDACTIE VAN HET JOURNAL DES TRIBUNAUX	65
ARCHIEF VAN DE UNION INTERNATIONALE DES AVOCATS	66

ARCHIEF VAN CHARLES DEJONGH.....	66
ARCHIEF VAN LÉON HENNEBICQ	66
I. VOORZITTER VAN HET COLLÈGE DES AVOCATS	66
II. ADVOCaat VAN DE STAAT BIJ HET MINISTERIE VAN SPOORWEGEN, ZEEWEZEN, POSTERIJEN EN TELEGRAFEN (EN RECHTSOPVOLGERS)	67
III. RECHTSGELEERDE	67
ARCHIEF VAN DE FAMILIE PICARD-MOENS DE ROOSES	67
STUKKEN ZONDER MERKBAAR VERBAND MET HET ARCHIEF.....	68

WOORD VOORAF

Deze inventaris werd mogelijk gemaakt dankzij het IUAP-project P7/22 *Justice & Populations: The Belgian Experience in International Perspective, 1795-2015* van de POD Wetenschapsbeleid.

Het verschijnen van deze inventaris is de ideale gelegenheid om de collega's, zowel binnen en buiten het Rijksarchief, te bedanken die mij in dit werk hebben ondersteund.

Vooreerst wens ik François Antoine en Harald Deceulaer, resp. diensthoofd en archivaris van het Rijksarchief te Brussel, te bedanken voor de dagelijkse omkadering, het verstrekken van de nodige contextinformatie over het archief van de balie van Brussel, en voor hun geduld. Omwille van interne en externe redenen – de verhuisoperatie van RA Brussel naar het Fedopress-gebouw in Vorst, en de verwerving van de laatste archieven van de militaire rechtscolleges – heeft deze inventaris immers langer op zich doen wachten dan gepland.

Dank ook aan Christophe Martens, mijn voorganger bij het IUAP-project *Justice & Populations* en vandaag aan de slag als archivaris bij het Brusselse stadsarchief, en Paul Drossens, diensthoofd van het Rijksarchief te Gent. Bij hen kon ik steeds terecht met alle mogelijke vragen over de bijzonderheden van archieven uit de gerechtelijke sfeer.

Eveneens een woord van dank aan de personen die niet met het Rijksarchief verbonden zijn maar zonder wie deze inventaris niet tot stand had kunnen komen. Vooreerst mijn welgemeende dank aan Bruno Bonnamy van de *Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles* om mij door het labyrint van Joseph Poelaert te gidsen naar het lokaal waar nog een aantal cruciale registers bewaard werden. Bart Coppein was, als jurist bij de studiedienst van de Orde van Vlaamse Balies en als coauteur van een recente monografie over de geschiedenis van de Brusselse balie, uitermate goed geplaatst om mij te wijzen op een aantal belangrijke geschiedkundige en juridische aspecten. Ellen Tistaert, hoofdbibliothecaris van de balie, was zo vriendelijk om mij de nodige informatie te verstrekken over archiefmateriaal dat nog steeds op het Justitiepaleis wordt bewaard. Dank ten slotte aan de collega's Tom Cobbaert en Andreas Stynen voor hun hulp bij het contextualiseren van het archief van het Vlaams Pleitgenootschap bewaard in het ADVN.

Gertjan Desmet
januari 2018

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

I. IDENTIFICATIE

Referentie: BE RABRU/AEBRU 541-291
Nummer toegang: I 102
Naam: Archief van de balie te Brussel en aanverwante archiefvormers
Datering: 1811-1989 (vnl. 1811-1964)
Beschrijvingsniveau: archiefbestand
Omvang: 667 nrs (36,5 s.m.)

Referentie: BE RABRU/AEBRU 541-291
Nummer toegang : I 102
Naam: Archives du barreau de Bruxelles et producteurs d'archives associés
Datering: 1811-1989 (vnl. 1811-1964)
Beschrijvingsniveau: fonds d'archives
Omvang: 667 n°s (36,5 m.l.)

II. GESCHIEDENIS VAN ARCHIEFVORMER EN ARCHIEF

A. ARCHIEFVORMER

1. NAAM

Orde van Advocaten bij het hof van beroep te Brussel
Parallelle naam: Ordre des avocats à la cour d'appel de Bruxelles
Andere naam: balie van Brussel; barreau de Bruxelles
Conférence du Jeune Barreau de Bruxelles
Vlaams Pleitgenootschap bij de balie te Brussel
Journal des Tribunaux. Redactie.
Union Internationale des Avocats
Parallelle naam: International Association of Lawyers
Charles Dejongh
Léon Hennebicq
Familie Picard-Moens de Rooses

2. GESCHIEDENIS

De ontstaansgeschiedenis van de Orde van Advocaten bij het hof van beroep te Brussel is onlosmakelijk verbonden met de hervormingen van de gerechtelijke structuren binnen het Napoleontische *Empire*.

De annexatie van de Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik bij het Franse keizerrijk bij decreet van 9 vendémiaire jaar IV (1 oktober 1795) en de daaropvolgende introductie van het Franse wettelijke corpus had niet alleen verregaande consequenties voor de gerechtelijke organisatie in de negen *Départements réunis*. De Franse wetgeving hield eveneens het einde in van de bestaande advocatuur in onze departementen. Het decreet van de *Assemblée constituante* van 2-11 september 1790 had onder meer de advocatuur opgeheven. Het decreet van 29 januari 1791 schafte het pleitmonopolie van de advocatuur af en stelde de mogelijkheid in voor partijen om zichzelf te verdedigen of beroep te doen op een *défenseur officieux*, waarbij geen bijzondere studies of deontologie vereist waren.¹

Deze ingrijpende hervormingen – in het bijzonder de mistoestanden veroorzaakt door de *défense officieuse* – bleken na verloop van tijd tot ernstige negatieve bijwerkingen te leiden. Aanpassingen waren onvermijdelijk. Met het *arrêté* van 22 nivôse jaar XII (13 maart 1804) werd het beroep van advocaat opnieuw ingesteld. In tegenstelling tot andere beroepsgroepen uit de juridische sfeer zoals notarissen en pleitbezorgers mocht de advocatuur zich echter niet verenigen om een collectieve controle uit te oefenen over de toegang tot en de uitoefening van het beroep. Pas met het *Décret impérial du 14 décembre 1810 contenant règlement sur l'exercice de la profession d'avocat et la discipline du Barreau* werd opnieuw een wettelijk kader gecreëerd waardoor advocaten zich in een Orde konden organiseren.²

Het decreet van 1810 stipuleerde het opstellen van een lijst waarop de advocaten verbonden aan een hof of rechtbank werden ingeschreven (art. 1). De verzamelde confraters op dit zgn. *tableau* vormden de Orde van Advocaten (art. 9), geleid door een stafhouder (*bâtonnier*) (art. 21). Waar het *tableau* meer dan twintig advocaten telde, werd een tuchtraad (*conseil de discipline*) opgericht (art. 2) bestaande uit leden van de Orde (art. 19).³ Advocaten kregen een pleitrecht⁴ en het métier werd onverzoenbaar geacht met de uitoefening van bepaalde overheidsmandaten (*prefect, sous-prefect*), gerechtelijke functies (griffier, notaris, pleitbezorger), sommige beroepen en handelsactiviteiten (art. 18). Binnen dit kader hield de uitvoerende macht de controle over de advocatuur stevig in handen. Zo kon de Orde haar tuchtraad niet rechtstreeks verkiezen: er mocht weliswaar gestemd worden over de meeste geschikte kandidaten, maar de procureur-generaal bij het keizerlijk hof besliste uiteindelijk wie in de tuchtraad mocht zetelen. De stafhouder werd eveneens door de procureur-generaal aangeduid.⁵

Gezien het belang van de stad Brussel hoeft het niet te verbazen dat hier de eerste en grootste Orde van de *départements réunis* ontstond. Op 13 juni 1811 legden 107 advocaten de eed van trouw aan de keizer en de wetten van het keizerrijk af; de tuchtraad werd dezelfde dag verkozen met goedkeuring van de procureur.⁶ Jean-Baptiste Kockaert, voormalig raadsheer

¹ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel – Histoire du Barreau de Bruxelles 1811-2011*, Brussel, 2012, p. 21-22; MARTIN G. en QUINTELIER B., *De juridische vrije beroepen*, in VAN DEN EECKHOUT P. en VANTHEMSCHE G., *Bronnen voor de studie van het hedendaagse België, 19^e-21^e eeuw. Derde herziene en uitgebreide uitgave*, Brussel, 2017, p. 1126.

² COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 23-27.

³ Waar minder dan twintig advocaten aan de rechtbanken verbonden waren, moest de rechtbank van eerste aanleg de functie van tuchtraad op zich nemen. *Décret impérial du 14 décembre 1810 contenant règlement sur l'exercice de la profession d'avocat et la discipline du Barreau*, art. 32.

⁴ Een echt pleitmonopolie (althans in principe) kwam er pas vanaf 1812 (decreet van 2 juli 1812). MARTIN G. en QUINTELIER B., *De juridische vrije beroepen*, p. 1126.

⁵ *Décret impérial du 14 décembre 1810 contenant règlement sur l'exercice de la profession d'avocat et la discipline du Barreau*.

⁶ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 27-29.

bij de *Conseil souverain de Brabant*, werd de eerste stafhouder.⁷ De wetenschappelijke literatuur vestigt terecht de aandacht op de innovaties van het decreet van 1810 en de onontkoombare continuïteit in de praktijk: hoewel de geannexeerde departementen daarvoor geen ordes van advocaten hadden gekend, telden een belangrijk aantal advocaten binnen de Brusselse Orde (incl. de stafhouder en een aantal leden van de tuchtraad) immers een respectabele staat van dienst in gerechtelijke instellingen van het *Ancien Régime*, in het bijzonder de Raad van Brabant.⁸

Ook onder het Nederlandse bewind bleef het decreet van 1810 van kracht en oefende de overheid een strikt toezicht uit over de advocatuur. Het regime van Willem I, in het bijzonder zijn beleid inzake de persvrijheid en de taalkwestie, leidde tot felle tegenstand van de advocatuur. Heel wat Brusselse confraters waren actief in de politiek of als journalist, waar ze zich afzetten tegen de politiek van de vorst. Het wantrouwen van de overheid ten opzichte van de “advocaten-journalisten”⁹ leidde regelmatig tot interpellaties bij de tuchtraad. Er moet echter een onderscheid gemaakt worden tussen het engagement van afzonderlijke advocaten en de houding van de Orde zelf, die zich tijdens deze periode eerder terughoudend en inschikkelijk opstelde, en niet overging tot openlijke oppositie.¹⁰

Brusselse advocaten speelden een belangrijke rol in de Belgische Revolutie en bekleedden vaak sleutelposities binnen de provisoire instellingen van het nieuwe regime. De Orde zelf hernam haar activiteit pas in 1832. Het toezicht door de procureur-generaal werd verworpen wegens “niet meer compatibel”¹¹ met de waarden van de jonge staat. Hervormingsgezinde confraters richtten de zgn. *Association* op, een de facto illegale – want niet door de uitvoerende macht erkende – incarnatie van de Orde die tot 1836 bleef functioneren en waarvan de statuten steunden op meer liberale principes.¹² Het koninklijk besluit van 5 augustus 1836 betekende het einde van deze jaren van onduidelijkheid.¹³ De meest aanstootgevendende bepalingen uit het decreet van 1810 werden opgeheven. Ondanks het behoud van een zekere mate van toezicht door de procureur-generaal werd de autonomie van de balie bij wet verankerd. Voortaan werden de leden van de tuchtraad en de stafhouder bijvoorbeeld rechtstreeks verkozen door de algemene vergadering. De *Association* werd kort daarop ontbonden.¹⁴

⁷ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 31. Voor meer achtergrondinformatie zie ook NAUWELAERTS J., *Histoire des avocats au Souverain Conseil de Brabant*, Brussel, 1947.

⁸ Bijna een vijfde van de op het *tableau* ingeschreven advocaten had vroeger voor de Raad van Brabant gepleit. COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 30-34. Voor biografische achtergrondinformatie over de advocaten bij de Raad van Brabant, zie DE RYCKMAN DE BETZ F.B. en DE JONGHE D'ARDOYE F., *Armorial et biographies des chanceliers et conseillers de Brabant*, Hombeek, 1957, 4 vol.

⁹ Cfr. COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 44-46 voor enkele biografieën.

¹⁰ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 36-46.

¹¹ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 47.

¹² COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 46-51.

¹³ Koninklijk besluit van 5 augustus 1836 tot regeling van het beroep van advocaat en van de tucht in de balie.

¹⁴ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 55-59 en COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Tweehonderd jaar balie te Brussel 1811-2011. Verkenning van een rijk verleden*, in *Rechtskundig Weekblad*, 2011, 74, p. 1714-1721.

Met de terugkeer van de institutionele rust kon de Brusselse balie, bevrijd van verstikkende overheidsvoogdij, haar aandacht op andere fronten richten. De daaropvolgende decennia van de lange 19de eeuw worden in de literatuur het “koninkrijk der advocaten” genoemd.¹⁵ Hoewel het om een numeriek eerder beperkte groep ging (van 153 ingeschreven advocaten in 1836 tot 260 tegen 1873) speelden heel wat Brusselse advocaten immers een voorkeursrol in de politiek, namen belangrijke overheidsmandaten op en profileerden zich in intellectuele en artistieke kringen. In deze periode begon de identiteit van de Orde vaste vorm te krijgen. Een eerste belangrijke stap was het uitkristalliseren van een eigen deontologie, waarvan de noodzaak sinds lange tijd werd gevoeld. De *Manuel pratique de la profession d'avocat en Belgique* (1869) geschreven door Edmond Picard en Gustave Duchaîne belichaamde dit streven volkomen.¹⁶

Op rechtswetenschappelijk vlak moeten we de stichting van het juridische blad *La Belgique Judiciaire* (1842) vermelden. Ondanks het bescheiden succes van dit tijdschrift werd het, door de hoofdzakelijk vaktechnische inslag, nooit een echt lijfblad van de balie. Deze eer viel ten beurt aan het weekblad *Journal des Tribunaux*, opgericht in 1881 met Edmond Picard als medestichter en eerste hoofdredacteur. De jongere uitdager voor *La Belgique Judiciaire* streefde ernaar een echte krant voor de advocatuur te zijn en bevatte niet alleen rechtsleer en becommentarieerde wetgeving maar ook editoriaal, opiniestukken en samenvattingen van parlementaire debatten.¹⁷

Midden 19de eeuw ontstond de *Conférence du Jeune Barreau de Bruxelles* (CJJB), één van de oudste van het land. Na een eerste mislukte poging in 1841 (onder de naam *Basoche*) werd de CJJB in 1848 gesticht; formele autonomie werd bereikt in 1852. Naast het organiseren van discussies en pleitoefeningen voor stagiairs en jonge advocaten ontfermde de CJJB zich vanaf 1865 ook over de organisatie van kosteloze rechtsbijstand aan onvermogen burgers. De plechtige openingszittingen van het gerechtelijk jaar, met lezingen door jonge advocaten, werden een traditie binnen de Brusselse balie. Lidmaatschap was louter vrijwillig. Na een schuchtere start waren tegen de jaren 1870 zowat alle Brusselse stagiairs lid van de CJJB. De *Conférence du Jeune Barreau de Bruxelles* valt overigens niet te verwarren met de zgn. *conférence des avocats* van de Orde.¹⁸ Dergelijke *conférences* konden sinds het KB van 13 maart 1887 ingericht worden door de tuchtraden; stagiairs waren verplicht om de zittingen bij te wonen.¹⁹

De Orde kon tegen het einde van de 19de eeuw trots en met zelfvertrouwen de nakende eeuwwisseling tegemoet zien. Het gezag dat uitging van het nieuwe, indrukwekkende Justitiepaleis (ingehuldigd in 1883) straalde af op de balie. Brusselse confraters behoorden tot de voortrekkers van de in 1886 gestichte *Fédération des avocats belges*, een beroepsvereniging die zich naast de lokale balies positioneerde. Franstalige Brusselaars zouden binnen de organisatie lange tijd de dienst uitmaken, en de keuze voor het *Journal des Tribunaux* als spreekbuis was evenmin toevallig. Tot de belangrijkste wapenfeiten van de

¹⁵ Cfr. het gelijknamige hoofdstuk in COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 61-86.

¹⁶ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 65- 69. De *Manuel* bleef overigens gedurende lange tijd het basiswerk bij uitstek over de geschiedenis en de werking van de Brusselse balie.

¹⁷ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 75-77 en 98-102.

¹⁸ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 72-75.

¹⁹ Koninklijk besluit van 13 maart 1887 (B.S. 16 maart 1887, p. 811).

Fédération behoren onder meer twee internationale advocatencongressen gehouden in Brussel (1897) en Luik (1905).²⁰

Ondanks haar dynamisme en aanzien begon de Brusselse balie ook enkele scheuren te vertonen. Met de weigering om Marie Popelin, de eerste Belgische vrouw met een rechtendiploma, op het *tableau* in te schrijven barstte ook de discussie over de vervrouwelijking van de advocatuur los.²¹ De kwestie zou voor de Eerste Wereldoorlog geen oplossing kennen; pas na een wetwijziging in 1922²² werden de eerste drie vrouwen (Paule Lamy, Marcelle Renson en Maguerite De Munter-Latinis) ingeschreven bij de Brusselse balie.²³ Ingrijpender voor eigentijdse waarnemers was de taalkwestie die, na enkele opflakkingen in de voorgaande decennia, in 1889 onverwacht opnieuw naar het voorplan kwam met de hardnekkige weigering van de stagiair Maurits Josson om in het Frans verslag uit te brengen van zijn pro-Deozaken.²⁴ Eén van de gevolgen was de stichting in 1891 van het *Vlaams Pleitgenootschap* (VPG) door Josson en enkele Brusselse advocaten. De vereniging had als doel om het Nederlands binnen de gerechtelijke wereld te bevorderen door middel van discussie, voordrachten en dergelijke, en betekende een uitdaging voor het eenzijdig Franstalige profiel van de Brusselse balie. Ondanks opeenvolgende taalwetten bleef het Frans de rechtstaal bij uitstek in de hoofdstad, tot de invoering van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken (1935).²⁵

De zgn. *crise du barreau* zou rond het *fin de siècle* echter de grootste verdeeldheid zaaien binnen de Brusselse advocatuur. Oorzaak was de explosieve toename van het aantal advocaten ingeschreven bij de Brusselse Orde (van 260 in 1873 tot 750 in 1913²⁶), gecombineerd met een stagnatie van het aantal zaken. De situatie was vooral een probleem voor vele jonge confraters die moeilijk konden rondkomen en hun toevlucht zochten in alternatieven, zoals de privésector. De Orde nam middels een speciale commissie de regie in handen voor een discussie over eventuele beroepshervormingen. Met uitzondering van een wet op het gebruik van de titel van advocaat²⁷ werden de voorgestelde hervormingen (o.a. veranderingen van het rechtenonderwijs, afschaffing van het beroep van pleitbezorger, ...) voor de Eerste Wereldoorlog echter niet omgezet in wetgeving.²⁸

²⁰ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 102-105.

²¹ Cfr. COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 112-116.

²² Wet van 7 april 1922 waarbij het aan de vrouwen, die het diploma van doctor in de rechten bezitten, geoorloofd wordt den eed van advocaat af te leggen en dit beroep uit te oefenen (B.S. 21 april 1922, p. 3182-3183).

²³ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 159-161.

²⁴ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 116-120. Na een eerste waarschuwing werd Josson uiteindelijk van de lijst van stagiairs geschrapt. Hij vocht de beslissing van de tuchtraad tevergeefs aan in beroep (1890) en cassatie (1892). Intussen had de Gentse tuchtraad Josson al als stagiair aanvaard (1891); na zijn stage werd hij bij de plaatselijk balie ingeschreven. Kort daarop keerde hij terug naar Brussel, waar de tuchtraad hem wel moest opnemen op het *tableau* vanwege het principe van confraterniteit. COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 117-120.

²⁵ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 120-123 en 161-165. Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zgn. wet Marck (B.S. 22 juni 1935, p. 4002).

²⁶ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 123.

²⁷ Wet van 30 augustus 1913 tot regeling van het voeren van den titel van advocaat (B.S. 25 oktober 1913, p. 7257); koninklijk besluit van 20 oktober 1913 (B.S. 25 oktober 1913, p. 7258). Als gevolg van deze wet konden handelsagenten (*agents d'affaires*) ook als advocaat actief zijn. De stafhouders van het land beslisten echter collectief om handelsagenten te weren. COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 128.

²⁸ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 123-130.

De Duitse bezetting tijdens de Eerste Wereldoorlog plaatste de Brusselse Orde en haar stafhouder Léon Théodor – verkozen in 1913 en in functie voor de komende zes jaar – voor delicate principekwesaties en heel wat praktische problemen. De openbaarheid van de zittingen was niet langer vanzelfsprekend: in het Justitiepaleis waren immers Duitse soldaten gelegerd. Daarnaast richtte de bezetter ook eigen militaire en burgerlijke rechtbanken op. Op organisatorisch vlak kreeg de Orde niet alleen te maken met financiële moeilijkheden. De opvolging van de stagiairs en de werking van het Bureau voor Kosteloze Bijstand kon evenmin gegarandeerd worden. In 1915 werd dan ook besloten om voorlopig geen nieuwe inschrijvingen door te voeren, en om het *tableau* en de lijst van stagiairs niet meer te publiceren. De Orde, danig afgeslankt door de afwezigheid van onder de wapens geroepen of uitgeweken advocaten, spoorde haar confraters aan om gewoon het werk te hernemen. Vele Brusselse advocaten zetten zich tijdens de oorlog in voor liefdadigheidsorganisaties, werkten mee aan de sluikpers, of onderhielden clandestiene contacten met de politieke wereld. De Orde kwam zelf vanwege haar principiële houding en protest regelmatig frontaal in aanvaring met de Duitse autoriteiten, culminerend in de arrestatie, deportatie (en uiteindelijke ballingschap) van stafhouder Théodor in 1915 en de deelname in de zgn. staking van het Belgische gerecht tegen de bezetter in 1918.²⁹

De Eerste Wereldoorlog wordt, wat betreft de geschiedenis van de Brusselse balie, door de literatuur gezien als een kortstondige onderbreking van een ontwikkelingsproces begonnen in de negentiende eeuw. Afgezien van bepaalde specifieke dossiers – zoals het tuchtrechtelijk aanpakken van activistische confraters die zich hadden ingezet voor de Raad van Vlaanderen of de Waalse regering – zullen de vooroorlogse breuklijnen zich tijdens het interbellum blijven manifesteren.³⁰ Naast de reeds vermelde taalkwestie en de discussie over de rol van de vrouwelijke advocaten kwam namelijk ook de verhouding van de advocaten met de zakenwereld op het voorplan. Tegen 1921 waren immers ongeveer 470 Brusselse advocaten aangesteld als sekwester en vervulden een driehonderdtal confraters één of meerdere functies binnen het bedrijfsleven. Verscheidene stafhouders en leden van de (tucht)raad waren van mening dat de advocatuur gescheiden moest blijven van de zakenwereld. Vanwege de Orde werden uit deze traditionele en deontologische reflex diverse stappen ondernomen om de sekwesteropdrachten in te perken en de evolutie richting de privésector te kenteren – weliswaar met wisselend succes.³¹

De Orde werd tijdens de Tweede Wereldoorlog belichaamd door haar stafhouder, de in 1939 verkozen en in 1944 door Rexisten ontvoerde en vermoorde Louis Braffort. Gedurende de bezetting wenste de Orde garant te staan voor de traditionele waarden van de advocatuur en het blijven functioneren van de rechtsstaat. Daarnaast werd er door de Orde en de CJBB juridische en materiële steun georganiseerd voor gemobiliseerde en krijgsgevangene confraters en hun families. In het collectieve geheugen staat vooral het protest tegen de discriminatoire behandeling van Joodse advocaten en tegen de verplichte tewerkstelling naar Duitsland centraal. Vanaf het gerechtelijke jaar 1940-1941 tot februari 1945 werd het *tableau* niet meer gepubliceerd, al blijft het onduidelijk of hier deontologische dan wel pragmatische overwegingen primeerden. Dat de ideologische principes van de Orde overigens niet door iedereen gedeeld werden, bewijzen de tuchtonderzoeken naar 'inciviek' gedrag van bepaalde confraters, geopend in de eerste maanden na de bevrijding.³²

²⁹ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 133-145.

³⁰ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 149.

³¹ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 149-153.

³² COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 165-186.

De jaren 1950 en 1960 stonden enerzijds in het teken van reflectie en verandering. Als *commissaire royal à la Réforme judiciaire* speelde stafhouder Charles Van Reepinghen een sleutelrol bij de discussie over de hervormingen van het gerecht en de uiteindelijke totstandkoming van het Gerechtelijk Wetboek in 1967. Anderzijds bleven de kwesties uit het verleden doorsmeulen. Het spook van de *barreau des affaires* verscheen opnieuw, ditmaal in de gedaante van de advocatenassociaties. Daarnaast moest ook een evenwicht gevonden worden tussen de noden van de naoorlogse economische expansie en (in het zog van de prille Europese integratie) de internationalisering aan de ene kant, en de belangen van de Belgische advocatuur aan de andere kant. De balie zou uiteindelijk opteren voor een eerder pragmatische lijn van adaptatie en hervorming.³³

Hoewel ten slotte de taalvrede sinds de wet Marck van 1935 verzekerd leek, leidde de structurele ondervertegenwoordiging van Nederlandstaligen binnen de Raad van de Orde in 1960 opnieuw tot protest. De doorgevoerde aanpassingen (o.a. ontdebellen van de kandidatenlijsten, de oprichting van een uitsluitend Nederlandstalige tuchtkamer, de consequente vertaling van bepaalde documenten, ...) bleken geen garantie op communautaire rust. In de periode 1978-1981 volgden de hervormingsvoorstellen, vergaderingen, gemengde en afzonderlijke commissies en een referendum (16 juni 1980) elkaar op, om in mei 1982 ten slotte uit te monden in een definitieve beslissing. Het zgn. Protocol van Hanzinelle, het "sleuteldocument" waarmee de splitsing beklonken werd, voorzag in de oprichting van een Nederlandstalige en Franstalige Orde. Het patrimonium van de Orde werd volgens een eenderde-tweederde verdeelsleutel aan resp. de Nederlandstalige en Franstalige Orde toegekend; de werkingskosten voor de bibliotheek en vestiaire bleven proportioneel gedragen. De scheiding werd bezegeld met de wet van 4 mei 1984³⁴, en in januari 1985 startten beide afzonderlijke Ordes hun werkzaamheden.³⁵

3. BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

Historisch gezien viel de Brusselse balie uiteen in een aantal verschillende publiekrechtelijke en private structuren, die zowel officiële functies vervulden alsook diverse andere activiteiten ontplooiden.

De wettelijke taken en bevoegdheden van de diverse organen van de Orde van Advocaten, de enige officiële structuur, worden gedefinieerd in het Gerechtelijk Wetboek (art. 428-508).³⁶

De (algemene) vergadering (*assemblée (générale)*) van de Orde heeft als voornaamste functie het kiezen van de (tucht)raad en de stafhouder.³⁷ Ze kan echter ook omwille van andere redenen samenkomen, bijvoorbeeld om te debatteren over bepaalde hervormingen of allerlei kwesties die de advocaten beroepshalve aanbelangen.

³³ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 188-192.

³⁴ Wet van 4 mei 1984 houdende wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de oprichting van twee Ordes van advocaten in het gerechtelijk arrondissement Brussel (B.S. 7 september 1984, p. 12320).

³⁵ COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 193-197.

³⁶ Wet houdende het Gerechtelijk Wetboek, 10 oktober 1967 (B.S. 31 oktober 1967, bijlage).

³⁷ *Décret impérial du 14 décembre 1810 contenant règlement sur l'exercice de la profession d'avocat et la discipline du Barreau*, art. 19 en art. 21; Koninklijk besluit van 5 augustus 1836 tot regeling van het beroep van advocaat en van de tucht in de balie, art. 4; GWB, art. 450.

De (tucht)raad³⁸ (*conseil (de discipline)*) heeft vooreerst de opdracht de eer van de Orde alsook de “beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid”³⁹ waarop het advocatenberoep gebaseerd is te bewaken, en om inbreuken op deze deontologie te bestraffen. Tuchtrechtelijke inbreuken worden ofwel ambtshalve, ofwel na een klacht, ofwel op schriftelijke aangifte van de procureur-generaal aan de stafhouder overgemaakt; de stafhouder brengt vervolgens de raad op de hoogte van de zaak.⁴⁰ De raad kan beslissen om de betrokken advocaat te waarschuwen, te censureren, te berispen, te schorsen of zelfs te schrappen van het tableau of de lijst van stagiairs⁴¹. Tegen de tuchtrechtelijke beslissingen van de raad kan hoger beroep worden ingesteld door zowel de betrokkene als de procureur-generaal.⁴² De tuchtraden van beroep, opgericht bij de zetel van het hof van beroep, zijn hiervoor bevoegd.⁴³

De raad is verder verantwoordelijk voor het opstellen, uiterlijk tegen 1 december, van het tableau en de lijst van stagiairs.⁴⁴ Om ingeschreven te worden op het tableau moeten advocaten drie jaar lang stage hebben gelopen.⁴⁵ De raad houdt toezicht op de stageverplichtingen; ze kan een stageperiode verlengen en zelfs het recht van inschrijving op het tableau weigeren. De Raad organiseert bovendien conferenties waaraan de stagiairs moeten deelnemen om het pleiten te oefenen en zich de deontologie eigen te maken.⁴⁶

De Raad beslist over o.a. herinschrijvingen en het inschrijven van ere-advocaten.⁴⁷ Verder kan ze de ere-advocaten, advocaten en stagiairs verplichten een bijdrage (*cotisation*) te betalen, en zorgt ze voor de goede naleving van de regels betreffende de bijdragen voor de sociale voorzorg van de balie.⁴⁸

De wet geeft de (tucht)raad ten slotte de opdracht tot het organiseren van juridische bijstand aan onvermogenen, via de oprichting van een Bureau van consultatie en verdediging (*Bureau de consultation et de défense*).⁴⁹ Dit bureau werd reeds ingesteld met het decreet van 1810 (onder de naam *Bureau de consultation gratuite*). De Raad beslist over de procedures en werking van dit orgaan. Stagairs belast met dergelijke pro-Deozaken moeten daarover verslag uitbrengen aan het Bureau.⁵⁰

De stafhouder (*bâtonnier*) zit als hoofd van de Orde de vergaderingen van de algemene vergadering, de Raad en in de praktijk ook verschillende commissies voor. Hij⁵¹ bemiddelt bij geschillen tussen confraters, verstrekt advies of geeft verduidelijking bij bepaalde deontologische en juridische kwesties. De stafhouder treedt op als vertegenwoordiger van de Orde bij officiële plechtigheden en allerhande evenementen. Vanwege zijn functie was voor

³⁸ *Décret impérial*, art. 23-32; GWB art. 456-471.

³⁹ GWB, art. 456.

⁴⁰ GWB, art. 457.

⁴¹ *Décret impérial*, art. 25; GWB, art. 460.

⁴² GWB, art. 468.

⁴³ GWB, art. 472-477. Onder het *Décret impérial* moest beroep aangetekend worden bij het hof van beroep (art. 29).

⁴⁴ KB van 1836, art. 3; GWB, art. 432.

⁴⁵ *Décret impérial*, art. 12; GWB, art. 434. De stageverplichtingen worden eveneens door de Raad bepaald.

⁴⁶ GWB, art. 456.

⁴⁷ GWB, art. 433 en art. 436.

⁴⁸ GWB, art. 443.

⁴⁹ Deze dienst stond doorheen de geschiedenis van de Orde gekend onder een aantal licht verschillende benamingen (wat ook gereflecteerd wordt in het archiefmateriaal).

⁵⁰ *Décret impérial*, art. 24; GWB, art. 455.

⁵¹ Sinds de oprichting van de Brusselse Orde in 1811 is de stafhouder steeds een man geweest.

de stafhouder vaak een gezaghebbende rol weggelegd in het debat over en de uitwerking van bepaalde belangrijke juridische hervormingen, wetgevende initiatieven e.d.

De secretaris van de Raad fungeert eveneens als secretaris van de Orde.⁵² In de praktijk staat het secretariaat in voor het opstellen (en ondertekenen) van de notulen van vergaderingen van de Orde, de Raad en diverse commissies; het opstellen en ondertekenen van diverse administratieve stukken van de Orde⁵³ (o.a. oproepingsbrieven, convocaties, minuten van uitspraken van de Raad, inschrijvingsbewijzen e.d.); het bijhouden van de briefwisseling, registers, dossiers en andere stukken van de Raad; de praktische organisatie en opvolging van de stages; het opstellen en publiceren van het tableau; enz.

Naast de bij wet bepaalde opdrachten van de verschillende officiële organen van de Orde, vervullen allerlei aanverwante structuren taken die bijdragen aan de opleiding van jonge advocaten en het beroepsleven binnen de balie.

De *Conférence du Jeune Barreau de Bruxelles*, opgericht in 1848, organiseerde vooreerst allerlei pleitoefeningen en simulaties van gerechtelijke zittingen. Deze vereniging verzorgde eveneens een vorm van kosteloze rechtsbijstand voor behoeftige en/of onvermogene personen. Daarnaast ontplooipte de CJBB een reeks culturele activiteiten waaronder haar befaamde openingszittingen voor het nieuwe gerechtelijke jaar, een eigen bibliotheek, uitstappen, theaterstukken, enz.

Het Vlaams Pleitgenootschap, ontstaan als reactie tegen het eenduidig Franstalig karakter van de Brusselse balie, kan opgevat worden als een soort Nederlandstalige tegenhanger van de CJBB. De focus van deze vereniging lag dan ook bij uitstek op de bevordering van het gebruik van het Nederlands in de gerechtelijke wereld – onder meer door het organiseren van eigen openingszittingen, uitstappen, het inrichten van prijzen voor welsprekendheid en beste pleiter, e.d.

4. ORGANISATIE

Balies bezitten zelf geen wettelijk statuut. Enkel de Ordes van Advocaten genieten rechtspersoonlijkheid.⁵⁴ In wat volgt bespreken we de organisatie van deze officiële structuur.

De Orde van Advocaten (*Ordre des Avocats*) is een beroepsorganisatie van publiekrechtelijke aard, bestaande uit alle advocaten ingeschreven op het *tableau*.⁵⁵ In de opeenvolgende wetgeving – het *décret impérial* van 1810, het koninklijk besluit van 1836, het Gerechtelijk Wetboek van 1967 – worden expliciet de volgende organen van de Orde vermeld: de algemene vergadering, de (tucht)raad, de stafhouder en de secretaris.

De Orde kon aanvankelijk enkel in algemene vergadering (*assemblée générale*) geconvoceerd worden door de stafhouder voor de verkiezing van de Raad.⁵⁶ Van het KB van 1836 tot het in werking treden van het GWB kon naast de stafhouder ook de procureur-generaal bij het hof van beroep de Orde samenroepen, en dit eveneens voor andere redenen dan het kiezen van de Raad.⁵⁷ Tot 1836 moest de procureur-generaal voor deze bijeenkomst zijn akkoord geven en

⁵² GWB, art. 452.

⁵³ DUCHAINE G. en PICARD E., *Manuel pratique de la profession d'avocat en Belgique*, Bruxelles, 1869, p. 104-105.

⁵⁴ GWB, art. 431.

⁵⁵ *Décret impérial*, art. 9; GWB, art. 431.

⁵⁶ *Décret impérial*, art. 21 en art. 33.

⁵⁷ KB van 1836, art. 1 en art. 2.

zat hij eveneens de algemene vergadering voor⁵⁸. Sinds het KB van 1836 vervult de stafhouder de rol van voorzitter⁵⁹.

De tuchtraad (*conseil de discipline*) of kortweg Raad (*conseil*) wordt verkozen door de Orde in algemene vergadering, waarvoor alle op het tableau ingeschreven confraters worden uitgenodigd. Het aantal raadsleden is bij wet vastgelegd; de Raad van de Brusselse Orde telde steeds het maximum aantal leden.⁶⁰ Onder het decreet van 1810 verkoos men uit de tweede oudste advocaten van de Orde een aantal kandidaat-raadsleden gelijk aan tweemaal het in de wet voorziene aantal; uit deze lijst benoemde de procureur-generaal dan de uiteindelijke tuchtraad.⁶¹ Sinds het KB van 1836 wordt de tuchtraad rechtstreeks, bij betrekkelijke meerderheid verkozen uit alle advocaten van de Orde.⁶² De namen van de raadsleden worden binnen de acht dagen door de stafhouder doorgestuurd naar de procureur-generaal bij het hof van beroep.⁶³

De (tucht)raad wordt bijeengeroepen en voorgezeten door de stafhouder.⁶⁴ Sinds het GWB kan ze alleen beslissingen nemen als de meerderheid van de raadsleden aanwezig is.⁶⁵ Wettelijk wordt ten slotte gestipuleerd dat de (tucht)raden voor het afsluiten van elk gerechtelijk jaar vernieuwd moeten worden.⁶⁶

De stafhouder werd tot 1836 aangeduid door de procureur-generaal uit de leden van de tuchtraad.⁶⁷ Na het KB van 1836 werd de stafhouder rechtstreeks verkozen door de algemene vergadering van de Orde en dit bij volstreekte meerderheid, op basis van een afzonderlijke lijst en vóór de verkiezing van de leden van de Raad.⁶⁸ Hij is het hoofd van de Orde en neemt eveneens de rol van voorzitter van de algemene vergadering en van de Raad waar.⁶⁹

In het keizerlijk decreet van 1810 vervult het laatst op het tableau ingeschreven lid van de tuchtraad de functie van secretaris.⁷⁰ Vanaf 1836 viel deze vereiste weg en werd de secretaris van de Raad eveneens secretaris van de Orde.⁷¹

De functie van penningmeester is niet wettelijk vastgelegd. Niettemin werd al op de eerste zitting van de tuchtraad op 22 juni 1811 een penningmeester aangeduid. Deze persoon stond in voor het financieel beheer van de Orde (personeelsuitgaven, kosten voor infrastructuur en onderhoud, enz.).

Ten slotte vermelden we nog de bibliotheek van de balie. Al in 1811 werd de penningmeester belast met het aankopen van bepaalde werken. De officiële oprichting volgde pas in 1842; tien jaar later werd een volwaardige bibliothecaris aangesteld. De werking werd aanvankelijk

⁵⁸ *Décret impérial*, art. 21.

⁵⁹ KB van 1836, art. 7; GWB, art. 447.

⁶⁰ *Décret impérial*, art. 20. Het wettelijke maximum bedroeg vijftien raadsleden (indien het *tableau* 100 of meer ingeschreven advocaten telde). Na het in werking treden van het GWB ging het, naast de stafhouder, om maximum zestien raadsleden (bij meer dan 500 ingeschreven advocaten) (GWB, art. 449).

⁶¹ *Décret impérial*, art. 19.

⁶² KB van 1836, art. 1, art. 4 en art. 7; GWB, art. 450.

⁶³ KB van 1836, art. 6; GWB, art. 454.

⁶⁴ KB van 1836, art. 7; GWB, art. 447.

⁶⁵ GWB, art. 453.

⁶⁶ *Décret impérial*, art. 22; GWB art. 454.

⁶⁷ *Décret impérial*, art. 21.

⁶⁸ KB van 1836, art. 1 en art. 4; GWB, art. 450.

⁶⁹ KB van 1836, art. 7; GWB, art. 447.

⁷⁰ *Décret impérial*, art. 22.

⁷¹ KB van 1836, art. 7; GWB, art. 452.

vooral gefinancierd door bijdragen van de advocaten. De bibliotheek van de Brusselse balie is unitair gebleven, en bevindt zich nog steeds in hetzelfde lokaal sinds de inhuldiging van het nieuwe Justitiepaleis in 1883.⁷²

B. ARCHIEF

1. GESCHIEDENIS

De archiefbescheiden werden, voor zover we konden achterhalen, steeds bewaard in het Brusselse Justitiepaleis.

2. VERWERVING

De Ordes van Advocaten zijn niet verplicht om hun archieven aan het Rijksarchief over te dragen, gezien ze niet vallen onder toepassing van het eerste lid van art. 1 van de Archiefwet.⁷³

De archieven beschreven in deze inventaris werden door de *Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles* in bewaring gegeven aan het Rijksarchief en blijven bijgevolg de eigendom van de (Franstalige) Orde. De archieven zijn in twee verschillende etappes verworven door het Rijksarchief. Het grootste gedeelte werd op een onbekende datum overgebracht, vermoedelijk in de periode 1980-2000.⁷⁴ Op 16 februari 2017 werd ten slotte enkele meter aan aanvullend materiaal, hoofdzakelijk bestaande uit diverse types registers bewaard in het Justitiepaleis, naar het Rijksarchief overgebracht.⁷⁵

III. INHOUD EN STRUCTUUR

A. INHOUD

Het archief heeft betrekking op het grondgebied van Brussel, als zetel van het hof van beroep van het ressort. Het beslaat de periode ca. 1811-1989 (weliswaar hoofdzakelijk de jaren 1811-1964).

Het dagelijkse reilen en zeilen van de Orde en haar verschillende organen komt naar voor in diverse algemene bronnenreeksen, in het bijzonder de uitgebreide correspondentie van de stafhouder.

In het archiefmateriaal gevormd door de stafhouder vinden we verder stukken in verband met discussies rond juridische en beroepshervormingen, deontologische zaken en allerlei belangrijke principekwesties (vb. de taalwetgeving, de houding van de Orde tijdens de beide wereldoorlogen, de sekwesterproblematiek, de bedrijfsbelasting, ...).

⁷² TISTAERT E., *Le murmure des livres. Als boeken vertellen... Historiek van de bibliotheek van de balie van Brussel*, in COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel*, p. 200-204.

⁷³ Archiefwet van 24 juni 1955 (B.S. 12 augustus 1955) gewijzigd bij wet van 6 mei 2009 (B.S. 19 mei 2009).

⁷⁴ Opzoekingen in het Centraal Dossier bracht enkel aan het licht dat in 2008 al tevergeefs gepoogd werd om de exacte datum van overdracht te achterhalen. (Centraal Dossier “5212.01 Balie Brussel archief”, Rijksarchief te Brussel).

⁷⁵ Het betreft registers en andere stukken (in totaal ca. 7 s.m.), waarvan reeds sprake in de conventie tussen het Algemeen Rijksarchief en de *Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles* van 10 april 2016. Het gaat concreet om inventarisnummers 274, 386, 390, 393, 403, 415-442, 444-445, 451-453, 486, 518, 649-650.

De dossiers van door de stafhouder afgehandelde zaken zijn vast en zeker het vermelden waard.⁷⁶ Het gaat om een in aantal vrij grote reeks chronologisch geordende dossiers betreffende allerhande deontologische en juridische vragen, verzoeken tot interventie, kleine geschillen tussen confraters, allerlei incidenten waarbij advocaten betrokken waren, enz. Ze bevatten vooral briefwisseling tussen de stafhouder en de verschillende partijen (advocaten, particulieren, bedrijven, het parket, ...), nota's en soms ook stukken opgestuurd om de vraag of klacht te stofferen. De behandeling van de zaak kan chronologisch gevolgd worden aan de hand van de notities op de kافت (inclusief verwijzingen naar vb. een telefoongesprek of persoonlijk onderhoud met de stafhouder). Hoewel deze dossiers in omvang doorgaans eerder beperkt zijn, gaat het hier om een essentiële bron voor de studie van o.a. de dagelijkse werking van de Brusselse balie, de relaties tussen advocaten onderling, de rol van de stafhouder, de opstelling van de advocaten ten opzichte van hun cliënten, de verhouding van het parket met de advocaten van haar ressort, enz.

Wat het secretariaat betreft vermelden we – afgezien van allerhande stukken betreffende o.a. de publicatie van het *tableau*, het financieel beheer en het personeelsbeleid – bij uitstek de stukken die verband houden met de organisatie van de zittingen van de Raad en het opstellen van de officiële notulen van deze bijeenkomsten. De nagenoeg complete serie notulen van de zittingen, die de agendapunten, genomen beslissingen alsook vaak een beknopte weerslag van de discussies bevatten, vormt één van de centrale reeksen van het archief. Een gelieerde en erg interessante bron is de (helaas erg onvolledige en moeilijk toegankelijke) reeks dossiers van zaken behandeld op de zittingen van de Raad. Ze zijn chronologisch geordend, op datum van de zitting waarop de definitieve beslissing over de zaak viel. Het betreft voornamelijk dossiers in verband met tuchtzaken maar evengoed vragen voor informatie, de organisatie van de jaarlijkse verkiezingen van de Raad, enz. Dossiers van tuchtzaken bestaan meestal uit diverse stukken van de aangestelde verslaggever (o.a. een rapport over de zaak, allerlei bewijsstukken, correspondentie) en een uittreksel van de uiteindelijke beslissing van de Raad.

Het aspect gratis rechtsbijstand komt aan bod in de stukken van het Bureau voor Kosteloze Raadpleging – zie onder meer de registers van zaken behandeld door stagiairs (nrs. 524-525) en een aantal dossiers betreffende dergelijke zaken, wellicht door de advocaten neergelegd bij de balie (nrs. 526-590). Deze stukken dateren echter hoofdzakelijk uit de jaren 1920-1940. Het archiefmateriaal gevormd door de CJBB bevat eveneens stukken die getuigen van de juridische hulpverlening geboden door deze organisatie aan behoeftige personen – het gaat om o.a. rekestten, registers, staten en andere stukken opgemaakt in het kader van de verdeling en de opvolging van de zaken. Deze stukken beslaan ongeveer de periode 1866-1906.

Het archief bevat eveneens een aantal archiefbestanddelen gevormd door diverse met de Orde gelieerde organisaties (zoals de CCJB en het Vlaams Pleitgenootschap). Het gaat slechts om fragmenten van hun oorspronkelijke archieven. Vooral de stukken inzake allerlei ledenactiviteiten zijn interessant – zie bijvoorbeeld de brochures en andere stukken in verband met de openingszittingen van de CCJB.

Ten slotte kunnen ook de diverse archiefbestanddelen van enkele voormalige stafhouders (Charles Dejongh, Léon Hennebicq) of cruciale figuren binnen de Brusselse Orde (Edmond Picard en zijn familie) nuttig zijn voor onderzoekers. Het gaat om stukken die in principe niet thuishoren in het archief van de Orde, maar er gaandeweg mee vermengd geraakten. Niet alleen wordt hiermee de verwevenheid geïllustreerd van de verschillende functies bekleed

⁷⁶ Zie nrs. 106-269.

door één persoon. De stukken belichten eveneens bepaalde aspecten, functies of activiteiten die in het archief van de Orde nauwelijks aan bod komen.

Voor de volledigheid noteren we nog enkele stukken die hoogstwaarschijnlijk per vergissing in het archief van de Orde zijn terechtgekomen. Eén dossier werd geïntegreerd in het archief van de correctionele rechtbank van Brussel.

B. SELECTIES EN Vernietigingen

De lezer zal bij het doornemen van deze inventaris heel wat hiaten constateren in de verschillende onderdelen van het archief.

Om te beginnen is de correspondentie van de stafhouder niet volledig: ze beslaat ruwweg de periode 1907-1964. De reeks dossiers van door de stafhouder afgehandelde zaken is evenmin compleet; zo ontbreken bijvoorbeeld de dossiers daterend van vóór het gerechtelijk jaar 1928-1929 en van de jaren 1931-1940. Verder zijn er nauwelijks beleidsdossiers van de stafhouder uit de 19de eeuw bewaard gebleven. Voor wat betreft het archief gevormd door (het secretariaat van) de Raad komen we tot soortgelijke vaststellingen. De reeks notulen is gelukkig quasi volledig – al ontbreken de volumes “T” en “U” (periode 1954-1964) – maar ook dit onderdeel bevat hoofdzakelijk archief uit de twintigste eeuw.

Een verklaring voor deze lacunes is niet onmiddellijk voorhanden. De twee eeuwen die verstreken zijn sinds de oprichting van de Brusselse balie hebben duidelijk hun sporen nagelaten. Hoewel de door de bezetter aangestoken brand van het Justitiepaleis van 3-4 september 1944 ervoor zorgde dat de bibliotheekcollectie van de Balie in de vlammen opging⁷⁷, zou er geen verband zijn met de hiaten in dit archief: de vlammen zouden immers niet de vleugel aangetast hebben waar de lokalen van de balie zich bevonden.⁷⁸ Waarschijnlijk moet een deel van de verklaring gezocht worden in de regelmatige hervervulling van de stafhouder en het verloop binnen de overige organen van de Orde. Ongetwijfeld werd wat strikt gezien archief van de Orde is niet steeds gecentraliseerd in de kantoren van de Orde, maar daarentegen bewaard op het kabinet of ten huize van voormalige stafhouders, raadsleden, secretarissen, penningmeesters e.d. De vermenging met persoonlijk archief van enkele stafhouders zou hier een aanwijzing van kunnen zijn.

Enkele opmerkingen over de uitgevoerde selectieve bewerkingen zijn noodzakelijk. Afgezien van de stukken verwijderd als gevolg van de gebruikelijke schoning van het archiefbestand (o.a. dubbels, blanco documenten, gescheurde of te zwaar beschadigde stukken) hebben we bepaalde stukken moeten vernietigen wegens hun slechte materiële staat, vooral omwille van aantasting door schimmels. Concreet gaat het om de nrs. 7781-7782 (gerechtelijk jaar 1935-1936) en nr. 9286 (gerechtelijk jaar 1944-1945) van de dossiers van de Raad.⁷⁹

Daarnaast werden enkele stukken vernietigd waarvan de bewaring nauwelijks te verantwoorden viel: rekeningenafschriften van de Postcheckrekening van de Orde (1957-1960) en bewijsstukken in verband met het betalen van de jaarlijkse bijdrage door advocaten (1964). Drukwerken waarvan de bewaring niet strikt noodzakelijk was, werden evenmin in het archief opgenomen. Naast allerlei losse katernen en fragmenten uit officiële gepubliceerde verslagen en publicaties zoals het Staatsblad, ging het in het bijzonder om periodieken zoals het *Journal des Tribunaux*, volumes van de *Pasicrisie*, onvolledige naslagwerken, losse

⁷⁷ TISTAERT E., *Le murmure des livres*, p. 204.

⁷⁸ Met dank aan Bart Coppein voor deze informatie.

⁷⁹ Zie resp. nrs. 396 en 402.

nummers van juridische tijdschriften en dergelijke. De drukwerken bevatten geen annotaties en kunnen bovendien geraadpleegd worden in heel wat Belgische bibliotheken en onderzoekscentra.

Ten slotte werd een in het archief aangetroffen dossier in verband met een strafzaak gevonnist door de correctionele rechtbank van Brussel verplaatst naar het corresponderende archiefbestand.⁸⁰ De omstandigheden waarin dit dossier in het balie-archief zijn terechtgekomen konden niet opgehelderd worden. Waarschijnlijk is dit stuk, gezien de aanwezigheid van de diverse hoven en rechtbanken in het Justitiepaleis incl. hun bijhorende secretariaten/griffies, op een bepaalde moment vermengd geraakt met het archief beschreven in deze inventaris.

C. TOEKOMSTIGE AANGROEI/AANVULLINGEN

Er worden in principe geen aanvullingen meer verwacht. Gezien de hiaten in bepaalde reeksen, blijft het echter mogelijk dat de toekomstige ontsluiting van verwante bestanden of de overdracht van andere archiefbestanden uit het Justitiepaleis stukken aan het licht brengt die thuis horen in dit archief.

D. ORDENING

De ordening reflecteert in eerste instantie de organisatie of persoon die het archief gevormd heeft. Hierdoor wordt een maximum aan contextinformatie expliciet gemaakt en bewaard.

Wat het archief van de Orde van Advocaten betreft, werd geopteerd voor een hybride ordening, op orgaan en vervolgens functie (activiteit). Het (historische) wetgevend kader evenals reeds bestaande inventarissen hebben gediend als inspiratie.⁸¹

De overige onderdelen volgen, gezien hun institutionele en historische context, en omwille van de geringe omvang van deze archiefbestanddelen, een functionele ordening.

IV. RAADPLEGING EN GEBRUIK

A. VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

De archiefbescheiden ouder dan 100 jaar zijn vrij raadpleegbaar. Stukken van jonger dan 100 jaar zijn, in geval van opzoeken met een juridisch doel, raadpleegbaar mits toestemming van de stafhouder van de Franstalige Orde⁸² of, in het kader van historisch of wetenschappelijk onderzoek, mits toelating van de Algemeen Rijksarchivaris. In het laatste geval zal worden gevraagd een onderzoeksverklaring te ondertekenen.

⁸⁰ Zie Rijksarchief te Brussel, archief van de correctionele rechtbank van Brussel (bestand REA Brussel C (541-199)), inventarisnummer 2425 (dossier inzake Isidore Dockx).

⁸¹ Zie DROSSENS P. en NOPPE M., *Plaatsingslijst van het archief van de Raad van de Orde van Advocaten te Gent*, [s.l.], [s.d.] en VELLE K. en DROSSENS P., *Inventaris van het archief van de Raad van de Orde van Advocaten te Dendermonde. Overdrachten 2000 en 2005 (Rijksarchief te Beveren, inventarissen 134)*, Brussel, 2006.

⁸² *Barreau de Bruxelles - Ordre français*, Justitiepaleis, Poelaertplein, 1000 Brussel. Website: <http://www.barreaudebruxelles.info> (laatst geraadpleegd op 31 januari 2018).

B. VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Inzake de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.⁸³

C. TAAL EN SCHRIFT VAN DE DOCUMENTEN

De stukken zijn overwegend in het Frans en het Nederlands opgesteld.

D. TOEGANGEN

De registers en fichesystemen beschreven onder nrs. 63-71 dienen als klapper op de indicateurs van de briefwisseling van de stafhouder (nrs. 59-62). Niet alle steekkaarten konden echter, bij gebrek aan een volledige reeks indicateurs, nauwkeurig gecontextualiseerd en gedateerd worden.

Er is geen eigentijdse toegang voorhanden voor zowel de reeks dossiers van door de stafhouder afgehandelde zaken als de dossiers van zaken behandeld op de zittingen van de Raad. De originele rollen, waar in de stukken en dossiers vaak naar verwezen wordt, zijn niet overgedragen en moeten wellicht als verloren beschouwd worden.

V. VERWANT MATERIAAL

A. DOCUMENTEN MET EEN VERWANTE INHOUD

Als eerste belangrijke complement op het archief behandeld in deze inventaris moeten we de collectie vermelden van de (nog steeds unitaire) bibliotheek van de Brusselse balie. Naast allerlei portretten, gelegenheidsdrukwerken, periodieken, juridische naslagwerken e.d. ontvangen/verzameld door stafhouders, worden in het Justitiepaleis immers nog archiefstukken bewaard inzake de balie in het algemeen (14 mappen), de *Conférence du Jeune Barreau de Bruxelles* (15 mappen), de *Union internationale des Avocats* (9 mappen), alsook een aantal fotoalbums en losse foto's (o.a. inzake de balie tijdens de jaren 1938-1939, en in verband met de *Section coloniale*).⁸⁴

Wat de unitaire balie en daarna de Franstalige *Ordre* voor de laatste decennia van de twintigste eeuw betreft, noteren we het archiefbestand in bewaring gegeven aan het Rijksarchief te Brussel in 2009. Het gaat concreet om arbitradedossiers (1972-2008) en vooral tuchtdossiers (periode 1970-1998).⁸⁵

Het Rijksarchief heeft daarnaast de voorbije jaren archieven verworven van andere Belgische Ordes. De archieven van de Raad van de Orde van Advocaten van Dendermonde⁸⁶ (periode

⁸³ Ministerieel besluit van 2 september 2011 tot vaststelling van de tarieven voor prestaties geleverd door het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën (B.S. 23 september 2011).

⁸⁴ Deze stukken worden ontsloten door een plaatsingslijst opgesteld door Bart Coppein in 2011. Met dank aan Ellen Tistaert, hoofdbibliothecaris van de Balie te Brussel, en Bart Coppein.

⁸⁵ Voor beide reeksen bestaan beknopte plaatsingslijsten; voor de reeks arbitradedossiers is er bovendien een nadere toegang. (Centraal Dossier "5212.01 Balie Brussel archief", Rijksarchief te Brussel)

⁸⁶ Zie resp. de archiefbestanden ROA Dendermonde 2000 (1915-1989) en ROA Dendermonde 2005 (1935-2005). VELLE K. en DROSSENS P., *Inventaris van het archief van de Raad van de Orde van Advocaten te Dendermonde. Overdrachten 2000 en 2005 (Rijksarchief te Beveren, inventarissen 134)*, Brussel, 2006.

1915-2005) en van Gent⁸⁷ (periode 1914-1988) bevinden zich vandaag in het Rijksarchief te Gent.

De *Ordre national des Avocats de Belgique* – Nationale Orde van Advocaten van België mag, gezien haar functie als koepelorganisatie, evenmin uit het oog verloren worden. Haar archieven worden bewaard in het Algemeen Rijksarchief. Het gaat meer bepaald om een archiefbestand dat dateert uit de periode 1968-2002 en in totaal ongeveer 47 s.m. beslaat.⁸⁸

Wat het Vlaams Pleitgenootschap betreft, werd door de vereniging beslist om het archief neer te leggen bij het Archief en Documentatiecentrum voor het Vlaams-nationalisme. Dit archiefmateriaal werd verworven in 1996 en 2008 en beslaat in totaal zo'n 7 s.m..⁸⁹ De stukken dateren uit de periode 1909-2006.

Onderzoekers kunnen ten slotte ook aan de slag met persoons- of bedrijfsarchieven van particuliere advocaten en advocatenkantoren. De wetenschappelijke literatuur⁹⁰ en naslagwerken zoals *Bronnen voor de studie van het hedendaagse België*⁹¹ geven samen met waardevolle instrumenten als Archiefbank⁹² en ODIS⁹³ reeds een eerste aanzet om dit soort archieven op het spoor te komen. Het Algemeen Rijksarchief en de Rijksarchieven in de provincies bewaren zelf heel wat archieven van advocaten. Het is onmogelijk ze hier allemaal op te sommen; we verwijzen de lezer daarom naar enerzijds de verschillende gepubliceerde bestandenoverzichten en de overzichten van particuliere archieven in het algemeen⁹⁴, en anderzijds naar de zoekrobot op <https://search.arch.be>.

B. BIBLIOGRAFIE

s.n., *La conférence du Jeune Barreau de Bruxelles 1841-1991*, Brussel, 1991.

⁸⁷ Zie het bestand ROA Gent 0000 (1914-1988). DROSSENS P. en NOPPE M., *Plaatsingslijst van het archief van de Raad van de Orde van Advocaten te Gent*, onuitgegeven toegang, Rijksarchief Gent.

⁸⁸ Het gaat om het bestand "Ordre national des Avocats de Belgique-Nationale Orde van Advocaten van België" (510-1610). Dit archief is voorlopig enkel ontsloten door een plaatsingslijst.

⁸⁹ Het betreft het bestand met archiefcode AC0265. Dit archief wordt ontsloten door een plaatsingslijst. Zie ook GYSELINCK S., bestand / archief: Archief Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel. 1909-2006. 7 strekkende meter. In: ODIS. (http://www.odis.be/lnk/AE_1387) (laatst geraadpleegd op 31 januari 2018).

⁹⁰ Zie o.a. QUINTELIER B., *Bronnen voor de geschiedenis van de Belgische advocatuur: de archieven van de ordes van advocaten*, in DE KOSTER M., ROUSSEAU X. en VELLE K., *Justitie en maatschappij: bronnen en perspectieven van de socio-politieke geschiedenis van justitie in België (1795-2005) – Justice et société: sources et perspectives pour l'histoire socio-politique de la justice en Belgique (1795-2005)*(IAP Series), Brussel, 2010, p. 21-37.

⁹¹ STRUBBE F., BERNARDO Y GARCIA L. A., D'HOORE M. en VAN DEN EECKHOUT P., *Archief van particuliere personen en familiearchief*, in VAN DEN EECKHOUT P. en VANTHEMSCHÉ G., *Bronnen voor de studie van het hedendaagse België, 19e-21e eeuw. Derde herziene en uitgebreide uitgave*, Brussel, 2017, p. 1307-1438.

⁹² Zie <http://www.archiefbank.be/> (laatst geraadpleegd op 31 januari 2018).

⁹³ Zie <http://www.odis.be> (laatst geraadpleegd op 31 januari 2018).

⁹⁴ Zie o.a. D'HOORE M., *Archives de particuliers relatives à l'histoire de la Belgique contemporaine (de 1830 à nos jours)*(Gidsen, 40), Brussel, 1998; BERNARDO Y GARCIA L.A., *Archives de particuliers relatives à l'histoire de la Belgique contemporaine conservées aux Archives générales du Royaume* (Zoekwijzers, 14), Brussel, 2001; BERNARDO Y GARCIA L. A., *État de l'ouverture à la recherche. Département I. Archives de particuliers relatives à l'histoire de la Belgique contemporaine (de 1830 à nos jours)*(Miscellanea Archivistica. Studia 141), Brussel, 2001; BERNARDO Y GARCIA L.A., *État de l'ouverture à la recherche. XIII. Département I. Archives de particuliers relatives à l'histoire de la Belgique contemporaine (de 1830 à nos jours). 2e édition revue et augmentée* (Miscellanea Archivistica, Studia 161), Brussel, 2004 en BERNARDO Y GARCIA L.A., *Archives de particuliers relatives à l'histoire de la Belgique contemporaine conservées aux Archives générales du Royaume* (Zoekwijzers, 17), Brussel, 2005.

- COPPEIN B. en De BROUWER J., *Tweehonderd jaar balie te Brussel 1811-2011. Verkenning van een rijk verleden*, in *Rechtskundig Weekblad*, 2011, 74, p. 1714-1721.
- COPPEIN B. en DE BROUWER J., *Geschiedenis van de balie van Brussel – Histoire du Barreau de Bruxelles 1811-2011*, Brussel, 2012.
- DUCHAIINE G. en PICARD E., *Manuel pratique de la profession d’avocat en Belgique*, Bruxelles, 1869.
- MARTYN G., DONKER G., FABER S. en HEIRBAUT, D., *Geschiedenis van de advocatuur in de Lage Landen*, Hilversum, 2009.
- MARTYN G. en QUINTELIER B., *De juridische vrije beroepen*, in VAN DEN EECKHOUT P. en VANTHEMSCHE G., *Bronnen voor de studie van het hedendaagse België, 19e-21e eeuw. Derde herziene en uitgebreide uitgave*, Brussel, 2017, p. 1120-1140.
- MARTYN G. en QUINTELIER B., *De Belgische advocatuur*, in DE KOSTER M., HEIRBAUT D. en ROUSSEAUX X., *Tweehonderd jaar justitie: historische encyclopedie van de Belgische justitie – Deux siècles de justice: encyclopédie historique de la justice belge*, Brugge, 2015, p. 363-368.
- QUINTELIER B., *Bronnen voor de geschiedenis van de Belgische advocatuur: de archieven van de ordes van advocaten*, in DE KOSTER M., ROUSSEAUX X. en VELLE K., *Justitie en maatschappij: bronnen en perspectieven van de socio-politieke geschiedenis van justitie in België (1795-2005) – Justice et société: sources et perspectives pour l’histoire socio-politique de la justice en Belgique (1795-2005) (IAP Series)*, Brussel, 2010, p. 21-37.
- VELLE K., *Juridische beroepen in België (19de-20ste eeuw). Inleiding*, in *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis – Revue belge d’Histoire contemporaine*, 1998, 28, p. 7-30.

VI. BESCHRIJVINGSBEHEER

De inventarisering van dit bestand kwam tot stand in het kader van de Interuniversitaire Attractiepool “Justice & Populations”.

Een eerste, voorlopige verwerking (meer bepaald herverpakking en voorlopige beschrijving van bepaalde reeksen) werd begonnen door Luc Janssens in samenwerking met een aantal jobstudenten (2008) en gedeeltelijk verder gezet door Christophe Martens (2014-2016). De definitieve ordening, beschrijving en herverpakking gebeurde door Gertjan Desmet (2016-2018).

VII. BIJLAGEN

A. LIJST VAN DE STAFHOUDERS (GERECHTELIJKE JAREN 1811-1985)

1811-1812 Jean-Baptiste Kockaert	1812-1813 Jean-Baptiste Kockaert
1813-1814 Jean-Baptiste Kockaert	1814-1815 Ignace Le Febvre
1815-1816 Philippe De Swerte	1816-1817 Philippe De Swerte
1817-1818 Jean-Baptiste Kockaert	1818-1819 Jean-Baptiste Kockaert
1819-1820 Jean-Baptiste Kockaert	1820-1821 Jean-Baptiste Kockaert
1821-1822 Philippe De Swerte	1822-1823 Jean-Baptiste Kockaert
1823-1824 Jean-Baptiste Kockaert	1824-1825 Jean-Baptiste Kockaert
1825-1826 Jean-Baptiste Kockaert	1826-1827 Jean-Baptiste Kockaert
1827-1828 Jean-Baptiste Kockaert	1828-1829 Jean-Baptiste Kockaert

1829-1830 Jean-Baptiste Kockaert	1830-1831 /
1831-1832 /	1832-1833 François Wyns
1833-1834 François Wyns	1834-1835 Alexandre Gendebien
1835-1836 Alexandre Gendebien	1836-1837 Alexandre Gendebien
1837-1838 Alexandre Gendebien	1838-1839 Alexandre Gendebien
1839-1840 Alexandre Gendebien	1840-1841 Alexandre Gendebien
1841-1842 Alexandre Gendebien	1842-1843 Alexandre Gendebien
1843-1844 Alexandre Gendebien	1844-1845 Alexandre Gendebien
1845-1846 Alexandre Gendebien	1846-1847 Alexandre Gendebien
1847-1848 Jean Barbanson	1848-1849 Albert-François Duvigneaud
1849-1850 Julien Mascart	1850-1851 Louis Orts
1851-1852 Pierre Stevens	1852-1853 Pierre Verhaegen
1853-1854 Alexandre Gendebien	1854-1855 André Fontainas
1855-1856 Gustave Allard	1856-1857 Emile Dequesne
1857-1858 Jean Mersman	1858-1859 Désiré Vervoort
1859-1860 Pierre Verhaegen	1860-1861 Jean Barbanson
1861-1862 Albert-François Duvigneaud	1862-1863 Gustave Allard
1863-1864 Emile Dequesne	1864-1865 Adolphe Roussel
1865-1866 Ferdinand Jamar	1866-1867 Henri Lavallée
1867-1868 Albert Picard	1868-1869 Emile Dequesne
1869-1870 Henri Lavallée	1870-1871 Désiré Vervoort
1871-1872 Albert Picard	1872-1873 Jules Guillery
1873-1874 Pierre Van Humbeeck	1874-1875 Jules Bara
1875-1876 Albert Picard	1876-1877 Désiré Vervoort
1877-1878 Jules Guillery	1878-1879 Paul Janson
1879-1880 Charles Duvivier	1880-1881 Célestin Lahaye
1881-1882 Charles Duvivier	1882-1883 Pierre Spingard
1883-1884 Désiré Vervoort	1884-1885 Jules Guillery
1885-1886 Jules Bara	1886-1887 Charles Graux
1887-1888 Théophile de Lantsheere	1888-1889 Alfred Vauthier
1889-1890 Léon Mersman	1890-1891 Léon Mersman
1891-1892 Louis Huysmans	1892-1893 Louis Huysmans
1893-1894 Alexandre Braun	1894-1895 Alexandre Braun
1895-1896 Oscar Landrien	1896-1897 Oscar Landrien
1897-1898 Oscar Ghysbrecht	1898-1899 Charles Graux
1899-1900 Charles Dejongh	1900-1901 Charles Dejongh
1901-1902 Camille De Jaer	1902-1903 Camille De Jaer
1903-1904 Jules Van Zele	1904-1905 Jules Van Zele
1905-1906 Alfred Moreau	1906-1907 Alfred Moreau
1907-1908 Louis Coosemans	1908-1909 Louis Coosemans
1909-1910 Henry Botson	1910-1911 Henry Botson
1911-1912 Emile Brunet	1912-1913 Emile Brunet
1913-1914 Léon Theodor	1914-1915 Léon Theodor

1915-1916 Léon Theodor	1916-1917 Léon Theodor
1917-1918 Léon Theodor	1918-1919 Léon Theodor
1919-1920 Paul-Emile Janson; Jacques des Cressonnières	1920-1921 Jacques des Cressonnières
1921-1922 Louis Le Roy	1922-1923 Louis Le Roy
1923-1924 Jules Renkin	1924-1925 Jules Renkin
1925-1926 Léon Hennebicq	1926-1927 Léon Hennebicq
1927-1928 John-R. Jones	1928-1929 John-R. Jones
1929-1930 Paul Crokaert	1930-1931 Paul Crokaert
1931-1932 Eugène Soudan	1932-1933 Eugène Soudan
1933-1934 Pierre Graux	1934-1935 Pierre Graux
1935-1936 Thomas Braun	1936-1937 Thomas Braun
1937-1938 Albert Devèze	1938-1939 Albert Devèze
1939-1940 Louis Braffort	1940-1941 Louis Braffort
1941-1942 Louis Braffort	1942-1943 Louis Braffort
1943-1944 Louis Braffort	1944-1945 Pierre des Cressonnières; Henry-L. Botson
1945-1946 Henry-L. Botson	1946-1947 Jean-J. Renkin
1947-1948 Jean-J. Renkin	1948-1949 Albert Chomé
1949-1950 Albert Chomé	1950-1951 Jean Thevenet
1951-1952 Jean Thevenet	1952-1953 Maurice Sand
1953-1954 Maurice Sand	1954-1955 Charles Van Reepinghen
1955-1956 Charles Van Reepinghen	1956-1957 Edgar Van Pé
1957-1958 Edgar Van Pé	1958-1959 Albert Nyssens
1959-1960 Albert Nyssens	1960-1961 André Delvaux
1961-1962 André Delvaux	1962-1963 Jacques Delepeleire
1963-1964 Jacques Delepeleire	1964-1965 Maurice Cornil
1965-1966 Maurice Cornil	1966-1967 Emmanuel Gilson de Rouvreur
1967-1968 Emmanuel Gilson de Rouvreur	1968-1969 Jean Bagniet
1969-1970 Jean Bagniet	1970-1971 François Moreau
1971-1972 François Moreau	1972-1973 Gilbert-Sadi Kirschen
1973-1974 Gilbert-Sadi Kirschen	1974-1975 Paul Humblet
1975-1976 Paul Humblet	1976-1977 Robert Libiez
1977-1978 Robert Libiez	1978-1979 Robert Boccart
1979-1980 Robert Boccart	1980-1981 Jacques De Gavre
1981-1982 Jacques De Gavre	1982-1983 Antoine Braun
1983-1984 Antoine Braun	1984-1985 Michel Van Doosselaere

INVENTARIS

ARCHIEF VAN DE ORDE VAN ADVOCATEN BIJ HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

I. KABINET VAN DE STAFHOUDER

A. ALGEMEEN

- 1-7. Briefwisseling over uiteenlopende onderwerpen en andere stukken van de stafhouder.
1934-1942. 7 pakken
Ongeveer chronologisch geklasseerd, per gerechtelijk jaar.
Bevat sporadisch ook stukken gevormd (ontvangen) door de secretaris, penningmeester en bibliothecaris.
1. 15 sept. 1934 – 2 apr. 1935.
 2. 7 mrt. 1935 – 11 sept. 1935.
 3. 17 jan. 1939 – 11 juli 1939.
 4. 19 apr. 1939 – 25 apr. 1940.
 5. 21 nov. 1939 – 25 dec. 1940.
 6. 20 nov. 1939 – 17 sept. 1941.
 7. 5 sept. 1941 – 7 sept. 1942.
- 8-11. Briefwisseling en andere stukken betreffende uiteenlopende onderwerpen.
1907-1944 (vnl. 1940-1944). 4 pakken
Het betreft voornamelijk stukken van stafhouder Louis Braffort daterend uit de bezettingsperiode.
Waarschijnlijk gaat het om allerlei zaken die nog lopende waren bij zijn overlijden.
De stukken zijn niet chronologisch geordend.
8. 1907-1944 (vnl. 1935-1944).
Bevat een foto.
 9. 1912-1944 (vnl. 1935-1944).
 - 10-11. 1940-1944.
 10. 1940-1944 (deel 1).
 11. 1940-1944 (deel 2).
- 12-13. Briefwisseling over uiteenlopende onderwerpen en andere stukken, wellicht tijdelijk samengebracht om later door volgende stafhouders te worden afgehandeld en geklasseerd.
1935-1952 (vnl. 1940-1951). 2 omslagen
De stukken dateren grotendeels uit de bezetting en de onmiddellijke naoorlogse periode. Mogelijk heeft de moord op Louis Braffort (in 1944) en de daaropvolgende periode met verschillende dienstdoende stafhouders een impact gehad op de archiefvorming.
12. 1936-1951 (vnl. 1940-1945).
 13. 1935-1952 (vnl. 1947-1951).

_	Briefwisseling over uiteenlopende onderwerpen en andere stukken van de stafhouder.	
	1944-1964.	27 pakken en 5 omslagen
	Ongeveer chronologisch geklasseerd, per gerechtelijk jaar.	
	Bepaalde pakken waren te omvangrijk voor één archiefdoos. Ze werden opgesplitst over twee inventarisnummers. Middels een koepelbeschrijving wordt aangegeven dat het oorspronkelijk om één groot pak ging.	
14.	26 mei 1944 – 28 jan. 1946.	1 pak
15.	26 okt. 1944 – 6 sept. 1946. Bevat uitsluitend minuten van uitgaande brieven.	1 omslag
16.	30 okt. 1944 – 28 juli 1946.	1 pak
17.	1 juli 1946 – 13 sept. 1946.	1 omslag
18.	22 jan. 1947 – 26 mrt. 1948.	1 pak
19.	12 jan. 1948 – 11 sept. 1948.	1 pak
20.	7 mrt. 1947 – 22 feb. 1950 (vnl. sept. 1948 – mrt. 1949).	1 pak
21.	16 sept. 1946 – 30 mrt. 1949 (vnl. 1948-1949).	1 pak
22.	24 mrt. 1949 – 15 sept. 1949.	1 omslag
23.	5 apr. 1949 – 12 sept. 1950.	1 pak
24-25.	7 sept. 1950 – 13 sept. 1951.	2 pakken
24.	7 sept. 1950 – 21 feb. 1951.	
25.	21 feb. 1951 – 13 sept. 1951.	
26-27.	1952-1954.	2 pakken
26.	1952-1954 (vnl. feb. 1953 – okt. 1953).	
27.	9 sept. 1952 – 18 feb. 1953.	
28-29.	16 sept. 1953 – 30 dec. 1954.	2 pakken
28.	16 sept. 1953 – 31 mrt. 1954.	
29.	1 apr. 1954 – 30 dec. 1954.	
667.	1954-1955 (vnl. juli 1954 – juni 1955).	1 pak
30-31.	1954-1956.	2 pakken
30.	20 sept. 1954 – 30 apr. 1956.	
31.	1954-1956 (vnl. mei 1956 – sept. 1956).	
32-33.	1955-1957.	2 pakken
32.	14 aug. 1956 – 31 jan. 1957.	
33.	1955-1957 (vnl. feb. 1957 – sept. 1957).	
34-35.	1956-1958 (vnl. juni 1957 – aug. 1958).	2 pakken
34.	1956-1957 (vnl. juni 1957 – jan. 1958).	
35.	2 feb. 1958 – 30 aug. 1958.	
36-37.	14 apr. 1958 – 29 aug. 1959.	2 pakken
36.	14 apr. 1958 – 31 jan. 1959.	
37.	2 feb. 1959 – 29 aug. 1959.	
38.	31 aug. 1959 – 31 mrt. 1960.	1 pak
39.	1959-1960 (vnl. feb. 1960 – aug. 1960).	1 omslag
40.	1960 (vnl. apr.-juli).	1 omslag
41-42.	1960-1961 (vnl. mrt. 1960 – aug. 1961).	2 pakken
41.	2 mrt. 1960 – 31 jan. 1961.	
42.	1960-1961 (vnl. feb. 1961 – aug. 1961).	

43-44.	1962-1964 (vnl. mei 1963 – aug. 1964).	2 pakken
43.	1962-1964 (vnl. mei 1963 – jan. 1964).	
44.	25 jan. 1964 – 31 aug. 1964.	
45-58.	Briefwisseling en andere stukken van de stafhouder die los werden aangetroffen in het bestand.	
	Gerechtelijke jaren 1936-1963.	2 pakken, 9 omslagen en 4 stukken
45.	1936-1937.	1 omslag
46.	1943-1944.	1 omslag
47.	1944-1945.	1 omslag
48.	1945-1946.	1 omslag
49.	1949-1950.	1 omslag
50.	1950-1951.	1 omslag
51.	1951-1952.	1 omslag
52.	1952-1953.	1 omslag
53.	1954-1955.	1 stuk
54.	1956-1957.	1 omslag
55.	1957-1958.	1 stuk
56.	1960-1961.	2 stukken
57.	1961-1962.	1 pak
58.	1962-1963.	1 pak
59-62.	Indicateurs van de ingekomen briefwisseling.
1893-1947.	4 delen
59.	21 juli 1893 – 30 sept. 1907 (nrs. 1-12369).	
60.	1 okt. 1907 – 16 mrt. 1914 (nrs. 1-9619).	
61.	16 mrt. 1914 – 28 feb. 1922 (nrs. 1-12650).	
62.	13 apr. 1945 – 28 feb. 1947 (nrs. 1-12974).	
63-71.	Klappers op de indicateurs van de ingekomen briefwisseling.
[1893 – 1949].	
		2 delen, 1 omslag en 6 kaartsystemen
	De reeks klappers is niet compleet. Het is niet duidelijk welke jaren precies ontbreken.	
63-64.	[1893-1907].
Vormen toegangen op de indicator beschreven onder nr. 59.	2 delen
63.	[1893-1904].	
64.	[1904-1907].	
65.	[jaren 1920-1930?].
Deze steekkaarten werden los aangetroffen tussen de andere stukken. Ze lijken niet overeen te komen met de indicateurs beschreven onder nr. 61 en nr. 62.	1 omslag
66.	22 feb. 1932 – 18 mei 1935.	1 kaartstelsysteem
67.	20 mei 1935 – 16 mrt. 1938.	1 kaartstelsysteem
68.	17 mrt. 1938 – 29 okt. 1941.	1 kaartstelsysteem
69.	[ca. 1941-1945?].	1 kaartstelsysteem
70-71.	ca. 1945-1949.
Vormen onder meer toegangen op de indicator beschreven onder nr. 62.	2 kaartsystemen
70.	A-K.
ca. 1945-1949.	
71.	L-Z.
ca. 1945-1949.	

- 72-105. Afschriften van uitgaande brieven (kopieboeken). 34 delen
1924-1956.
Bevatten klappers.
- 72. 23 okt. 1924 – 26 juni 1925 (nrs. 1-1000).
 - 73. 25 juni 1925 – 6 jan. 1926 (nrs. 1-1002).
 - 74. 6 jan. 1926 – 22 mei 1926 (nrs. 1-1001).
 - 75. 27 mei 1926 – 9 dec. 1926 (nrs. 1-1000).
 - 76. 9 dec. 1926 – 4 mei 1927 (nrs. 1-1000).
 - 77. 4 mei 1927 – 25 nov. 1927 (nrs. 1-1000).
 - 78. 25 nov. 1927 – 24 mei 1928 (nrs. 1-1008).
 - 79. 24 mei 1928 – 2 jan. 1929 (nrs. 1-1000).
 - 80. 2 jan. 1929 – 6 juni 1929 (nrs. 1-1001).
 - 81. 6 juni 1929 – 4 dec. 1929 (nrs. 1-1000).
 - 82. 4 dec. 1929 – 11 apr. 1930 (nrs. 1-998).
 - 83. 11 apr. 1930 – 7 okt. 1930 (nrs. 1-1000).
 - 84. 7 okt. 1930 – 13 feb. 1931 (nrs. 1-1000).
 - 85. 13 feb. 1931 – 10 juli 1931 (nrs. 1-1000).
 - 86. 10 juli 1931 – 26 dec. 1931 (nrs. 1-1000).
 - 87. 28 dec. 1931 – 12 mei 1932 (nrs. 1-999).
 - 88. 13 mei 1932 – 7 nov. 1932 (nrs. 1-1000).
 - 89. 7 nov. 1932 – 27 juni 1933 (nrs. 1-1000).
 - 90. 27 juni 1933 – 24 juli 1934 (nrs. 1-1000).
 - 91. 24 juli 1934 – 26 juni 1935 (nrs. 1-1000).
 - 92. 26 juni 1935 – 17 juli 1936 (nrs. 1-1000).
 - 93. 17 juli 1936 – 21 sept. 1937 (nrs. 1-1000).
 - 94. 21 sept. 1937 – 21 nov. 1938 (nrs. 1-1000).
 - 95. 21 nov. 1938 – 20 mrt. 1940 (nrs. 1-1000).
 - 96. 20 mrt. 1940 – 26 mei 1942 (nrs. 1-1000).
 - 97. 11 okt. 1944 – 17 mrt. 1945 (nrs. 1-1004).
 - 98. 19 mrt. 1945 – 26 sept. 1945 (nrs. 1-500).
 - 99. 27 sept. 1945 – 10 mei 1946 (nrs. 1-500).
 - 100. 11 mei 1946 – 25 mrt. 1947 (nrs. 1-500).
 - 101. 24 mrt. 1947 – 5 apr. 1948 (nrs. 1-500).
 - 102. 9 apr. 1948 – 24 juni 1949 (nrs. 1-500).
 - 103. 25 juni 1949 – 5 feb. 1951 (nrs. 1-500).
 - 104. 7 feb. 1951 – 19 sept. 1952 (nrs. 1-500).
 - 105. 23 sept. 1952 – 23 feb. 1956 (nrs. 1-501).

B. RAADGEVING EN BEMIDDELING

- 106-269. Dossiers van afgehandelde zaken. 159 pakken en 5 omslagen
Gerechtelijke jaren 1922-1958.
Van de gerechtelijke jaren 1922-1924 en 1935-1936 zijn slechts enkele dossiers bewaard.
Het betreft dossiers over kwesties afgehandeld door de stafhouder (zonder de tussenkomst van de Raad), zoals deontologische vragen, geschillen tussen advocaten (o.a. inzake erelonen), verzoeken om tussenkomst van de stafhouder, allerlei incidenten, ...
De dossiers zijn chronologisch geordend, volgens de datum waarop de zaak definitief werd afgesloten. De nummering verwijst naar het volgnummer in de (niet bewaarde) rol van de stafhouder ("*Rôle Bâtonnier*"). Sommige kaften zijn leeg en bevatten het opschrift "*Rôle Conseil*"; in dat geval werd de zaak doorverwezen naar de Raad om te worden behandeld tijdens de zittingen.

106.	1922-1923. Nr. 12.	1 omslag
107.	1923-1924. Blanco nummer.	1 omslag
108-113.	1928-1929. Nrs. 1-644.	6 pakken
108.	Nrs. 1-100. Dossier nr. 1 is behandeld tegen schimmel.	
109.	Nrs. 102-200.	
110.	Nrs. 201-300.	
111.	Nrs. 301-400.	
112.	Nrs. 401-500.	
113.	Nrs. 501-644.	
114-119.	1929-1930. Nrs. 1-695.	6 pakken
114.	Nrs. 1-100.	
115.	Nrs. 101-200.	
116.	Nrs. 201-313.	
117.	Nrs. 314-425.	
118.	Nrs. 426-560.	
119.	Nrs. 561-695.	
120-125.	1930-1931. Nrs. 1-710.	6 pakken
120.	Nrs. 1-125.	
121.	Nrs. 126-250.	
122.	Nrs. 252-363.	
123.	Nrs. 364-475.	
124.	Nrs. 476-599.	
125.	Nrs. 601-710.	
126.	1935-1936. Nr. 83.	1 omslag
127-134.	1940-1941. Nrs. 2-834.	8 pakken
127.	Nrs. 2-99.	
128.	Nrs. 100-190.	
129.	Nrs. 191-270.	
130.	Nrs. 271-339.	
131.	Nrs. 341-433.	
132.	Nrs. 434-525.	
133.	Nrs. 526-655.	
134.	Nrs. 656-834.	
135-140.	1941-1942. Nrs. 33-737.	6 pakken
135.	Nrs. 33-191.	
136.	Nrs. 192-290.	
137.	Nrs. 291-390.	
138.	Nrs. 391-490.	
139.	Nrs. 491-595.	
140.	Nrs. 597-737.	
141-144.	1942-1943. Nrs. 97-742.	1 omslag en 3 pakken
141.	Nr. 97.	1 omslag
142.	Nrs. 276-331.	1 pak
143.	Nrs. 376-515.	1 pak
144.	Nrs. 516-742.	1 pak

145-148.	1943-1944. Nrs. 10-702.	4 pakken
145.	Nrs. 10-275.	
146.	Nrs. 277-400.	
147.	Nrs. 401-510.	
148.	Nrs. 511-702.	
149-153.	1944-1945. Nrs. 1-937.	5 pakken
149.	Nrs. 1-190.	
150.	Nrs. 191-310.	
151.	Nrs. 311-420.	
152.	Nrs. 422-615.	
153.	Nrs. 616-937.	
154-158.	1945-1946. Nrs. 2-962.	5 pakken
154.	Nrs. 2-300.	
155.	Nrs. 301-410.	
156.	Nrs. 411-525.	
157.	Nrs. 526-725.	
158.	Nrs. 726-962.	
159-166.	1946-1947. Nrs. 2-929.	8 pakken
159.	Nrs. 2-75.	
160.	Nrs. 78-150.	
161.	Nrs. 151-230.	
162.	Nrs. 231-320.	
163.	Nrs. 321-400.	
164.	Nrs. 402-500.	
165.	Nrs. 501-685.	
166.	Nrs. 686-929.	
167-173.	1947-1948. Nrs. 5-892.	7 pakken
167.	Nrs. 5-125.	
168.	Nrs. 126-250.	
169.	Nrs. 251-320.	
170.	Nrs. 321-440.	
171.	Nrs. 441-540.	
172.	Nrs. 543-640.	
173.	Nrs. 641-892.	
174-180.	1948-1949. Nrs. 5-907.	7 pakken
174.	Nrs. 5-65.	
175.	Nrs. 66-150.	
176.	Nrs. 152-235.	
177.	Nrs. 236-309.	
178.	Nrs. 311-450.	
179.	Nrs. 451-619.	
180.	Nrs. 621-907.	
181-190.	1949-1950. Nrs. 1-995.	10 pakken
181.	Nrs. 1-50.	
182.	Nrs. 51-100.	
183.	Nrs. 101-145.	

184.	Nrs. 146-200.	
185.	Nrs. 201-330.	
186.	Nrs. 331-440.	
187.	Nrs. 441-520.	
188.	Nrs. 521-600.	
189.	Nrs. 602-720.	
190.	Nrs. 721-995.	
191-202.	1950-1951. Nrs. 4-1029.	12 pakken
191.	Nrs. 4-50.	
192.	Nrs. 51-100.	
193.	Nrs. 101-174.	
194.	Nrs. 175-300.	
195.	Nrs. 301-375.	
196.	Nrs. 377-474.	
197.	Nrs. 475-545.	
198.	Nrs. 546-625.	
199.	Nrs. 626-705.	
200.	Nrs. 706-800.	
201.	Nrs. 802-895.	
202.	Nrs. 896-1029.	
203-215.	1951-1952. Nrs. 2-981.	13 pakken
203.	Nrs. 2-50.	
204.	Nrs. 51-82.	
205.	Nrs. 83-110.	
206.	Nrs. 111-180.	
207.	Nrs. 182-245.	
208.	Nrs. 246-337.	
209.	Nrs. 339-400.	
210.	Nrs. 401-489.	
211.	Nrs. 490-626.	
212.	Nrs. 627-700.	
213.	Nrs. 702-759.	
214.	Nrs. 760-845.	
215.	Nrs. 846-981.	
216-227.	1952-1953. Nrs. 1-878.	12 pakken
216.	Nrs. 1-56.	
217.	Nrs. 57-100.	
218.	Nrs. 101-150.	
219.	Nrs. 151-219.	
220.	Nrs. 221-280.	
221.	Nrs. 281-340.	
222.	Nrs. 341-410.	
223.	Nrs. 411-480.	
224.	Nrs. 481-585.	
225.	Nrs. 586-659.	
226.	Nrs. 660-745.	
227.	Nrs. 746-878.	

228-240.	1953-1954. Nrs. 1-1010.	13 pakken
228.	Nrs. 1-49.	
229.	Nrs. 51-100.	
230.	Nrs. 101-150.	
231.	Nrs. 152-210.	
232.	Nrs. 211-284.	
233.	Nrs. 285-340.	
234.	Nrs. 341-454.	
235.	Nrs. 455-520.	
236.	Nrs. 521-610.	
237.	Nrs. 611-711.	
238.	Nrs. 712-790.	
239.	Nrs. 792-880.	
240.	Nrs. 881-1010.	
241-255.	1956-1957. Nrs. 150-1231.	15 pakken
241.	Nrs. 150-220.	
242.	Nrs. 221-249.	
243.	Nrs. 250-305.	
244.	Nrs. 306-344.	
245.	Nrs. 345-400.	
246.	Nrs. 401-469.	
247.	Nrs. 470-525.	
248.	Nrs. 526-589.	
249.	Nrs. 595-664.	
250.	Nrs. 693-800.	
251.	Nrs. 801-899.	
252.	Nrs. 901-960.	
	Dossier nr. 901 is behandeld tegen schimmel.	
253.	Nrs. 961-1014.	
254.	Nrs. 1015-1100.	
255.	Nrs. 1101-1231.	
256-269.	1957-1958. Nrs. 1-1023.	13 pakken en 1 omslag
256.	Onleesbaar nummer.	1 omslag
257.	Nrs. 1-50.	
258.	Nrs. 51-75.	1 pak
259.	Nrs. 77-145.	1 pak
260.	Nrs. 147-199.	1 pak
261.	Nrs. 200-250.	1 pak
262.	Nrs. 251-296.	1 pak
	Dossiers nrs. 297-298 en 300 werden vernietigd wegens aantasting door schimmel.	
263.	Nrs. 301-360.	1 pak
264.	Nrs. 361-399.	1 pak
265.	Nrs. 401-475.	1 pak
266.	Nrs. 476-538.	1 pak
	Dossier nr. 539 werd vernietigd wegens aantasting door schimmel.	
267.	Nrs. 666-785.	1 pak
268.	Nrs. 786-913.	1 pak
269.	Nrs. 1056-1203.	1 pak

**C. VERDEDIGEN VAN DE BEROEPSEER EN VAN DE BELANGEN
VAN DE BALIE**

1. ALGEMEEN

- 270-271. Dossiers inzake het recht om te pleiten voor bepaalde rechtbanken.
1873-1917. 2 omslagen
270. Betreffende advocaten van andere balies die wensen te pleiten voor de
Brusselse hoven en rechtbanken.
1873-1902.
271. Betreffende buitenlandse advocaten die wensen te pleiten voor
Belgische hoven en rechtbanken.
1898-1917.
272. Stukken betreffende het gerechtelijk verlof en inzake veranderingen van de uren
waarop zittingen plaatsvinden.
1883-1921. 1 omslag
273. Stukken betreffende kwesties inzake de lokalen betrokken door de verschillende
organen van de balie, onder andere in verband met administratieve kosten,
onderhoud en renovaties, het meubilair, de *Vestiaire des Avocats*, e.d.
1886-1938. 1 pak
274. Stukken betreffende (geplande) beroepshervormingen en hervormingen van de
balie.
1889-1934. 1 omslag
275. Stukken betreffende uiteenlopende onderwerpen waaronder diverse juridische en
praktische aspecten van de kosteloze bijstand voor onvermogenden, hervormingen
aan de stage en het rechtsonderwijs (aan de universiteiten en binnen de balie), en
bijkomende opleidingen voor jonge advocaten.
1889-1935. 1 pak
Bevat verschillende subdossiers.
- 276-277. Stukken betreffende voorstellen voor het wegwerken van de achterstand bij de
rechtbanken en eventuele hervormingen aan het stagesysteem.
1925-1931. 1 omslag en 1 pak
276. 1889-1936. 1 omslag
277. 1925-1931. 1 pak
Wellicht maakten deze eerder losse stukken deel uit van een onderwerpsmap.
278. Briefwisseling en andere stukken betreffende de problematiek omtrent het beroep
van handelsagent.
1898-1939. 1 pak
279. Ingekomen brieven van de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel,
in verband met rechtszaken waarbij advocaten betrokken zijn.
1900-1913. 1 omslag
280. Stukken betreffende de oprichting van de *Chambres arbitrales des avocats de
Bruxelles*.
1901-1928. 1 omslag

281. Dossier inzake het verlenen van toestemming om opnieuw de titel van advocaat te dragen.
1914-1945 (vnl. 1914-1926). 1 pak
Bevat in totaal 97 subdossierjes, alfabetisch geklasseerd op familienaam.
282. Dossier inzake de toelating om de titel te dragen van ere-advocaat bij het hof van beroep te Brussel.
1914-1958. 1 pak
Betreft in totaal 107 subdossierjes, alfabetisch geklasseerd op familienaam.
Zie Gerechtelijk Wetboek, art. 436 voor meer informatie over de bepalingen inzake ere-advocaten.
283. Stukken betreffende de taalwetten, meer bepaald inzake de wetgeving rond het gebruik van het Nederlands in de rechtbanken.
1929-1936. 1 pak
284. Ingekomen brieven van advocaten als antwoord op de vraag in welke taal ze correspondentie wensen te ontvangen.
1936. 1 pak
De briefwisseling is geordend volgens gekozen taalregime en vervolgens op naam van de afzender.
285. Briefwisseling met het *Institut juridique international* te Den Haag, inzake het bekendmaken van de werking van dit instituut aan de advocaten van de balie.
1936. 1 omslag
286. Briefwisseling betreffende de inschrijving van meester Emile Lagae-de Prat.
1936. 1 omslag
287. Briefwisseling in verband met verzoeken tot het rechtzetten van foutieve vermeldingen van personen als zijnde advocaat.
1953-1960. 1 omslag
Het gaat bijvoorbeeld om correcties in publicaties zoals het telefoonboek.

2. SEKWESTER (WOI EN WOII)

288. Stukken betreffende deontologische, juridische, financiële, boekhoudkundige en praktische kwesties die verband houden met de uitoefening en vereffening van gesekwestreerde vermogens.
1918-1921. 1 pak
Bevat verschillende subdossiers.
289. Ingekomen brieven van advocaten-dwangbeheerders in antwoord op de omzendbrief van de stafhouder van 23 oktober 1919.
1919. 1 omslag
290. Stukken betreffende de erelonen en vergoedingen van de sekwesters.
1919-1923. 1 omslag
291. Ingekomen brieven van advocaten in antwoord op de circulaire van de stafhouder van 18 oktober 1920 waarin gevraagd wordt naar de aard en het beheer van de sekwesters.
1920. 1 pak
De brieven zijn onderverdeeld resp. in zaken waarbij verder onderzoek vereist is, zaken waaraan geen verdere aandacht moet besteed worden, en antwoorden van advocaten die niet met een sekwester belast zijn.

292. Lijsten van sekwesters en gesekwestreerde personen in het gerechtelijk arrondissement Brussel (toestand op 8 december 1920).
1920. 1 omslag
293. Briefwisseling betreffende de circulaire van de stafhouder (op vraag van het parket bij het hof van beroep te Brussel) aan de dwangbeheerders met de herinnering dat periodiek de vereiste rapporten inzake de hen toegewezen sekwesters naar het parket moeten doorgestuurd worden.
1920-1922. 1 omslag
294. Briefwisseling met het parket bij het hof van beroep te Brussel in verband met de advocaten die ondanks circulaires van het parket en van de stafhouder van de balie hebben nagelaten om te rapporteren over de sekwesters waarmee ze werden belast.
1921. 1 omslag
295. Dossier inzake de omzendbrief van de stafhouder van 24 september 1921, in verband met het doorsturen van informatie over gesekwestreerde onroerende goederen aan het parket bij het hof van beroep te Brussel.
1921. 1 omslag
296. Dossier inzake de tussenkomst van dwangbeheerders bij de verkoop van onroerende goederen van de gesekwestreerde.
1923. 1 omslag
297. Dossier inzake de omzendbrief van 30 november 1923 van de Orde van Advocaten, betreffende de instructies van het parket van het hof van beroep te Brussel in verband met de afhandeling van de liquidatie van de gesekwestreerde vermogens.
1923-1924. 1 omslag
298. Dossier inzake de vraag of advocaten van personen wiens vermogen werd gesekwestreerd van de Staat al dan niet een ereloon kunnen eisen (bijvoorbeeld in het geval dat het sekwester gehandhaafd zou blijven).
1923-1926. 1 omslag
299. Dossier inzake de omzendbrief van 26 oktober 1923 van de Orde van Advocaten waarin sekwesters worden aangemaand om het parket bij het hof van beroep te Brussel van de gevraagde informatie te voorzien over de door hen beheerde vermogens.
1923. 1 omslag
300. Omzendbrief van 7 juni 1924 betreffende de administratieve afhandeling van het dwangbeheer over gesekwestreerde vermogens.
1924. 1 omslag
301. Dossier inzake het nalaten, door sommige sekwesters, van het meedelen van informatie over de door hen beheerde vermogens aan het parket bij het hof van beroep te Brussel.
1925. 1 omslag
302. Briefwisseling en andere stukken betreffende de vergaderingen van de *Commission des séquestres* (van de balie) en van het *Comité des séquestres* (van het parket).

- 1925-1928. 1 pak
Bevat onder meer de agenda's en notulen van de vergaderingen.
303. Dossier inzake het afleveren van kwitanties aan het parket na het afsluiten van het dwangbeheer.
1926-1927. 1 omslag
304. Briefwisseling betreffende het ontvangen van erelonen bij sekwestierzaken.
1950. 1 omslag
- 3. BEDRIJFSBELASTING**
305. Dossier inzake de vergadering van de stafhouders van de Belgische balies in verband met de aangifte van de bedrijfsbelasting.
1920. 1 omslag
306. Briefwisseling, onder meer met andere balies en met het ministerie van Financiën, inzake de toepassing van de nieuwe wetgeving op de bedrijfsbelasting.
1920-1924. 1 omslag
307. Stukken betreffende diverse kwesties die verband houden met de beroepsbelastingen en andere fiscale verplichtingen.
1921-1937 (vnl. 1921-1929). 1 pak
308. Dossier inzake de mogelijke gevolgen voor de advocatuur van de wet van 10 augustus 1923 betreffende het zegelrecht.
1923. 1 omslag
309. Briefwisseling betreffende diverse aspecten die verband houden met de fiscale verplichtingen van de advocaten en inzake het beleid van de balie hierover.
1923. 1 omslag
310. Dossier inzake de bekendmaking en praktische omzetting van de nieuwe wetgeving inzake de bedrijfsbelasting voor vrije beroepen aan de advocaten van de balie.
1924. 1 omslag
311. Dossier in verband met de beroepsbelasting, (eventuele vrijstelling van) de belasting op erelonen, en de verplichting tot het bijhouden van een stamboekje (*carnet à souche*) en dagboek (*livre journal*).
1924-1942 (vnl. 1924-1931). 1 omslag
312. Briefwisseling inzake vragen voor informatie, vanwege de diensten van de fiscus in de regio Brussel, over de beroepsinkomsten en de belastingaangiftes van advocaten.
1928-1937. 1 omslag
313. Briefwisseling betreffende bemiddeling bij een conflict tussen de Administratie van de Directe Belastingen en meester J. Polain.
1931. 1 omslag
314. Briefwisseling inzake bemiddeling bij een conflict tussen de belastingcontroleur van Elsene en meester René Sohet, in verband met het voorleggen van zijn stamboekje.
1931-1934. 1 omslag

315. Briefwisseling inzake contacten met het *Collège des Médecins* en de *Fédération Médicale belge*, in verband met de fiscale verplichtingen waaraan de liberale beroepen moeten voldoen.
1932-1933. 1 omslag
316. Briefwisseling over de vraag van meester Arthur Hirsch of men verplicht is een staat bij te houden van de exacte bedragen die als erelonen aan medewerkers werden uitbetaald.
1933. 1 omslag
317. Briefwisseling over een vraag van de balie van Antwerpen betreffende het verzoek vanwege de belastingcontroleur om stamboekjes en dagboeken als bewijsstuk bij de belastingaangifte te voegen.
1933. 1 omslag
- 4. OFFICE DES RÔLES**
318. Proeven en definitieve versie van de omzendbrief waarin de oprichting van het *Office des Rôles* wordt bekendgemaakt.
1912. 1 omslag
319. Stukken betreffende de vergaderingen van de *Commission des Rôles*.
1912. 1 omslag
Bevat o.a. notulen van de vergaderingen.
320. *Rôle de Semaine* voor de zittingen van de rechtbank van eerste aanleg voor 18-20 maart 1912, opgesteld volgens de voorschriften van het *Office des Rôles*.
1912. 1 omslag
Waarschijnlijk gaat het om kladversies of kopieën bedoeld als voorbeeld of bijlage.
321. Briefwisseling met betrekking tot de werking van de *Commission des Rôles*.
1912. 1 omslag
322. Stukken betreffende aan te kopen bureaumateriaal.
[1912?]. 1 omslag
323. Briefwisseling in verband met het overlijden van dhr. Evrard, directeur van het *Office des Rôles*, zijn opvolging en de eventuele afschaffing van de dienst.
1917-1919. 1 omslag
324. Lijsten van advocaten die zonder verontschuldiging afwezig waren op een zitting van de rechtbank van koophandel.
1919. 1 omslag
325. Stukken inzake werkingssubsidies voor het *Office des Rôles*, toegekend aan de balie door het ministerie van Justitie.
1919. 1 omslag
326. Stukken betreffende de algemene werking en financiering van het *Office des Rôles* onder leiding van Charles Collaert.
1919-1925. 1 omslag
- 327-331. Stukken betreffende de financiering en boekhouding.
1925-1943. 5 omslagen
327. 1925-1935.
Het betreft eerder losse stukken.

328. 1929-1934.
329. 1934-1939.
330. 1938-1943.
331. 1939-1940.
332. Brief van meester Auguste Joye aan de stafhouder met opmerkingen over de werking van het *Office des Rôles*, wellicht besproken op een vergadering van de *Commission de l'Office des Rôles*.
1927. 1 stuk
333. Briefwisseling betreffende de aan het *Office* toegekende vrijstelling van portkosten.
1927-1943 (vnl. 1927-1928). 1 omslag
334. Dossier inzake het ontslag van Charles Collaert als directeur van het *Office des Rôles* en de financiële afhandeling ervan.
1943. 1 omslag
335. Briefwisseling betreffende bepaalde praktische kwesties te regelen na het aftreden van Charles Collaert.
1943. 1 omslag
336. Stukken betreffende het versturen van de berichten van bepaling van de rechtsdag van de rechtbank van koophandel, en de daarmee verbonden kosten.
1943-1964 (vnl. 1943-1948). 1 omslag

5. TWEEDE WERELDOORLOG

337. Dossier inzake de Duitse ordonnanties met betrekking tot de aangifte van zgn. vijandelijke vermogens.
1940-1941. 1 omslag
338. Dossier inzake de houding van de balie ten opzichte van de situatie van Joodse advocaten.
1940-1941. 1 omslag
De stukken hebben grotendeels betrekking op de ordonnantie van 28 oktober 1940, die het Joodse advocaten verbod om nog langer hun beroep uit te oefenen. Het dossier bevat ook lijsten van Joodse advocaten en stagiairs aangesloten bij de balie.
339. Dossier inzake het opschorten van de zittingen van de rechtbanken in november-december 1942.
1942. 1 omslag
340. Dossier inzake het protest van de balie tegen het verbod van het Duitse militaire bestuur op het organiseren van een algemene vergadering (waarop de stafhouder en de Raad voor het gerechtelijk jaar 1942-1943 zouden worden verkozen).
1942-1943. 1 omslag
341. Dossier inzake het Rijksarbeidsambt.
1942-1943. 1 omslag
342. Dossier inzake de juridische evaluatie van en het protest tegen de verplichte tewerkstelling, vanwege de balie en actoren binnen de rechterlijke macht.
1916-1943 (vnl. 1942-1943). 1 omslag

343. Dossier in verband met het oproepen voor verplichte tewerkstelling naar Duitsland van bepaalde jonge advocaten.
1942-1943. 1 omslag
344. Dossier inzake de kwestie of een advocaat als raadsheer mag optreden voor de door de bezetter opgerichte agglomeraties (in het bijzonder Groot-Brussel).
1943. 1 omslag
345. Dossier inzake diverse protestacties van stafhouder Louis Braffort ten aanzien van de bezetter.
1940-1945. 1 omslag
Het dossier werd waarschijnlijk na de oorlog samengesteld, met het oog op een herdenking van de in 1944 vermoorde Braffort.

D. REPRESENTATIE VAN DE ORDE

- 346-358. Vergaderdossiers en andere stukken inzake de bijeenkomsten van de Conferentie van Stafhouders (*Conférence des Bâtonniers*).
1914-1956 (vnl. 1940-1956). 15 omslagen
346. Notulen van de vergadering van 31 januari 1914. Met bijlage.
1914.
347. *Assemblée des Bâtonniers de Belgique* van 13 mei 1924.
1924.
348. Bijlagen voor de stafhouders en andere stukken betreffende (geplande) vergaderingen.
1940-1944.
349. Vergadering van 1 juni 1945.
1945.
350. Vergadering van 23 mei 1946.
1946.
351. Vergadering van 4 januari 1947.
1946-1947.
352. Vergadering van 3 maart 1950.
1949-1950.
353. Vergadering van 4 november 1950.
1950.
354. Vergadering van 29 november 1951.
1951-1952.
355. Vergadering van 1 maart 1952.
1952.
356. Vergadering van 25 april 1953.
1952-1953.
357. Vergadering van 15 mei 1954.
1954.
358. Vergadering van 17 maart 1956.
1956.
- 359-361. Stukken betreffende de financiering, realisatie en inhuldiging van bustes van voormalige stafhouders.
1913-1957. 3 omslagen

359. Paul Janson.
1913-1926.
360. Paul-Emile Janson.
1913-1955 (vnl. 1954-1955).
361. Pierre Graux.
1957.
362. Juridische essays ingediend in het kader van het *Concours Pierre des Cressonnières*.
[na 1945]. 1 pak

E. DOCUMENTATIE

- 363-364. Notities over fiscaal recht, erfenisrecht en andere juridische onderwerpen.
[19de-20ste eeuw]. 2 ordners
363. [19de-20ste eeuw].
De kaft bevat het opschrift "Livintsky".
364. [19de-20ste eeuw].
365. Syllabus van het vak strafrecht, gedoceerd aan de Katholieke Universiteit Leuven door prof. Thonissen.
[1865-1866]. 1 deel
De syllabus behoorde toe aan R. van Ypersele.
366. Syllabus van het vak strafvordering, gedoceerd aan de Katholieke Universiteit Leuven door prof. Thonissen.
[1865-1866]. 1 deel
367. Brochure *Entretiens sur la Profession d'Avocat et les Règles Professionnelles* geschreven door Jacques des Cressonnières.
1903, 1907. 2 delen
Het betreft twee verschillende uitgaves van deze publicatie, die oorspronkelijk werd uitgegeven te Brussel bij Larcier in 1902.
368. *Rapport de la Commission linguistique au Conseil de l'Ordre des Avocats à la Cour d'Appel de Bruxelles (10 mai 1933) suivi du Rapport de la Commission des Anciens Bâtonniers constituée lors du dépôt du projet de loi (5 février 1931)*.
1933. 1 katern
Uitgave: Brussel, 1933.
369. *Alexandre Braun. 1847-1935. In memoriam*, brochure ter herdenking van stafhouder Alexandre Braun.
[1935]. 1 deel
Uitgave: Brussel, Larcier, z.d.
370. Circulaire van het *Comité de Patronage des enfants moralement abandonnés et des condamnés libérés*.
1939. 1 stuk
2 exemplaren.
371. *Son organisation et son action*, brochure in verband met de werking van het Brussels comité van de organisatie *Le patronage des enfants moralement abandonnés et des condamnés libérés*.
1938. 1 deel
Uitgave: Louvain, L. Rega, 1938.

372. *Troisième Congrès international de la Parole. 15-16-17 septembre 1937*, brochure inzake het congres van het *Comité international de la Parole*. 1938. 1 katern
Uitgave: Paris, Comité international de la Parole, 1938.
373. Geannoteerd typoscript van de studie *Recherches sur l'origine du Barreau Belge. Les légistes en Flandre aux XIIIe et XIVe siècles* door John Gilissen. [1938-1939?]. 1 ordner
De uiteindelijke studie werd in 1939 uitgegeven door de *Imprimerie administrative* te Merksplas.
374. *Programme des Cours. Renseignements divers. 1940-1941 - Programma der Leergangen. Allerlei inlichtingen. 1940-1941*, overzicht van de studierichtingen van de Katholieke Universiteit Leuven. [1940-1941]. 1 deel
Uitgave: Gembloux/Gembloers, J. Duculot, z.d.
375. *Essai sur le Statut Juridique des Représentants de Commerce*, studie van Joseph-H. Vlaemminck. 1944. 1 deel
Uitgave: Bruxelles, Larcier, 1944.
376. *Considérations sur le procès de Nuremberg*, essay van Jules Wolf. [na 1946]. 1 stuk
2 exemplaren.
Mogelijk werd deze studie ingediend in het kader van de *Prix des Cressonnières*.
377. *Tabel van de advocaten bij de Rechtbank van Eerste Aanleg zitting houdende te Antwerpen*, tableau van de advocaten bij de Balie te Antwerpen voor het gerechtelijk jaar 1962-1963. [1962]. 1 katern
Uitgave: Antwerpen, z.d.
378. Congresmap van het 2e *Colloque européen de droit rural* gehouden te Brussel op 19-22 september 1963. 1 omslag

F. VARIA

379. Menukaarten, uitnodigingen en andere losse stukken wellicht verzameld door de stafhouder. 1894-1936 (vnl. 1933-1936). 1 omslag
Het gaat o.a. om enkele stukken verzameld door Léon Hennebicq.
380. Losse stukken betreffende verschillende onderwerpen. ca. 1907-1948. 1 omslag
Het gaat hoogstwaarschijnlijk om stukken van de stafhouder.

II. SECRETARIAAT VAN DE RAAD

A. ALGEMEEN

- 381-384. Afschriften van uitgaande brieven (kopieboeken). 1857-1889. 4 delen
Het betreft correspondentie uitgaande van o.a. de Raad, de secretaris, de bibliothecaris en andere

organen van de balie. Sommige stukken lijken te zijn verstuurd door de stafhouder (mogelijk in zijn naam, door het secretariaat).

381. 20 okt. 1857 – 10 nov. 1877.
382. 17 nov. 1877 – 19 jan. 1884 (nrs. 1-1968).
383. 19 jan. 1884 – 1 okt. 1887 (nrs. 1969-4005).
384. 1 okt. 1887 – 12 dec. 1889 (nrs. 4006-5812).
385. Typedocumenten gebruikt door de verschillende organen van de balie.
[jaren 1890-1940?]. 1 deel
386. Dubbels van notulen, omzendbrieven, beslissingen van de Raad en andere
stukken, waarschijnlijk bedoeld om te worden gestencild en verder verspreid.
ca. 1952-1965. 1 omslag
- 387-389. Steekkaarten gebruikt voor het bijhouden van de mandaten en functies binnen de
privésector van aangesloten advocaten.
[19de eeuw - 1957]. 2 omslagen en 1 pak
De steekkaarten zijn alfabetisch geordend op naam van de advocaat.
387. [19de eeuw]. 1 omslag
388. [jaren 1915-1916?]. 1 omslag
389. ca. 1915-1957. 1 pak
390. Briefwisseling en ingekomen stukken, wellicht van secretaris Albert Bernard.
1933-1949 (vnl. 1946-1949). 1 omslag
Het gaat mogelijk om stukken betreffende lopende of nog af te handelen kwesties.
Bevond zich oorspronkelijk vermengd met de stukken beschreven onder nr. 486.

B. ORGANISATIE VAN DE VERGADERINGEN

1. VERGADERINGEN VAN DE RAAD

391. Stukken betreffende de organisatie van de jaarlijkse lottrekking ter verkiezing van
de leden van de Raad.
1868-1890. 1 omslag
Het betreft voornamelijk (dubbels van) convocatiebrieven, wellicht bijgehouden als
modeldocumenten.
392. Stukken betreffende de verkiezing van de leden van de Raad en van de stafhouder
voor het gerechtelijk jaar 1944-1945, gehouden op 30 oktober 1944.
1944. 1 omslag
- *_* Thematische algemene rol van zaken voorgelegd aan de Raad.
Gerechtelijk jaar 1951-1952. 1 omslag
393. Inzake geschillen betreffende erelonen.
1951-1952. 1 omslag
- Inzake (her)inschrijvingen en diverse kwesties.
1951-1952.
Maakt deel uit van de algemene rol beschreven onder nr. 393.
394. Klapper op de eisende partijen in zaken behandeld door de Raad.
ca. 1811-1901. 1 deel
Deze klapper diende wellicht als eigentijdse toegang op de tijdens de zittingen van de Raad
behandelde dossiers.

- 395-402. Dossiers betreffende kwesties besproken tijdens de zittingen van de Raad.
Gerechtelijke jaren ca. 1934-1945. 3 pakken en 5 omslagen
Deze reeks bevat grote hiaten; de dossiers zijn slechts erg fragmentair bewaard.
Het betreft dossiers van zaken behandeld op de zittingen van de Raad: tuchtprocedures, van ambtswege ingestelde onderzoeken, geschillen tussen advocaten maar ook vragen voor informatie en dossiers inzake de jaarlijkse verkiezingen van de Raad.
De dossiers zijn geordend op een na afhandeling toegekend volgnummer, vermeld op de kaft in blauw potlood. Het gaat om een chronologische ordening op datum van de zitting waarop de definitieve beslissing over de zaak viel.
De nummering in grijs potlood, vaak aanwezig op de kaft maar niet meer van toepassing, verwijst naar het oorspronkelijke rolnummer van de Raad ("*Rôle Conseil*").
395. [1934-1935?] Onbekend nummer. 1 omslag
- 396-398. 1935-1936. Nrs. 7786-7831. 1 pak en 2 omslagen
396. Nrs. 7786-7803. 1 pak
Dossiers nrs. 7781-7782 werden vernietigd wegens aantasting door schimmel.
397. Nrs. 7804-7815. 1 omslag
398. Nrs. 7816-7831. 1 omslag
399. 1936-1937. Nr. 8162. 1 omslag
400. 1938-1939. Nrs. 8409-8446. 1 pak
401. 1943-1944. Nrs. 9203-9252. 1 pak
402. 1944-1945. Nrs. 9267-9313. 1 pak
Dossier nr. 9286 werd vernietigd wegens aantasting door schimmel.
403. Register in verband met bemiddeling bij conflicten over erelonen.
1955-1989. 1 deel
Vormt een toegang op de reeks dossiers inzake bemiddeling bij betwistingen van erelonen, beschreven onder nrs. 404-407.
Het register bevat de volgende gegevens: volgnummer, naam en adres van de debiteur van de erelonen, naam van de in de zaak aangestelde advocaat, datum van verdeling van de zaak, naam van de arbiter, datum van de beslissing, opmerkingen.
- 404-407. Dossiers inzake bemiddeling bij betwistingen van erelonen.
Gerechtelijke jaren 1954-1956. 4 pakken
Zie het register beschreven onder nr. 403 voor de toegang op deze dossiers.
404. 1954-1955. Nrs. 1-14.
- 405-407. 1955-1956. Nrs. 15-56.
405. Nrs. 15-26.
406. Nrs. 27-40.
407. Nrs. 41-56.
- 408-412. Aanwezigheidslijsten van de zittingen.
1909-1954. 5 delen
408. 18 jan. 1909 – 10 jan. 1916.
409. 31 jan. 1916 – 25 juni 1923.
410. 9 juli 1923 – 5 juli 1933.
411. 15 sept. 1933 – 11 sept. 1945.
412. 15 sept. 1945 – 15 sept. 1954.
- 413-414. Concepten van notulen van de zittingen.
1939-1953. 1 omslag en 1 pak
413. 15 sept. 1939 – 6 mei 1940. 1 omslag
414. 15 sept. 1945 – 11 juli 1953. 1 pak

- 415-434. Notulen van de zittingen.
1811-1970. 20 delen
De notulen uit de periode juli 1954 – augustus 1964 (registers gemerkt “T” en “U”) ontbreken.
415. 13 juni 1811 – 4 juli 1826.
Gemerkt “A”.
416. 3 okt. 1826 – 5 apr. 1857.
Gemerkt “B”.
417. 8 aug. 1857 – 26 feb. 1873.
Gemerkt “C”.
418. 5 mrt. 1873 – 15 nov. 1882.
Gemerkt “D”.
419. 18 nov. 1882 – 24 dec. 1887.
Gemerkt “E”.
420. 31 jan. 1888 – 21 jan. 1895.
Gemerkt “F”.
421. 18 feb. 1895 – 29 apr. 1901.
Gemerkt “G”.
422. 13 mei 1901 – 11 dec. 1905.
Gemerkt “H”.
423. 18 dec. 1905 – 19 dec. 1910.
Gemerkt “I”.
424. 9 jan. 1911 – 8 juli 1915.
Gemerkt “J”.
425. 12 juli 1915 – 10 nov. 1919.
Gemerkt “K”.
426. 12 nov. 1919 – 16 juli 1923.
Gemerkt “L”.
427. 1 okt. 1923 – 23 mei 1927.
Gemerkt “M”.
428. 30 mei 1927 – 18 mei 1931.
Gemerkt “N”.
429. 1 juni 1931 – 9 juli 1934.
Gemerkt “O”.
430. 15 sept. 1934 – 8 jan. 1940.
Gemerkt “P”.
431. 15 jan. 1940 – 13 sept. 1944.
Gemerkt “Q”.
432. 18 sept. 1944 – 12 juli 1948.
Gemerkt “R”.
433. 15 sept. 1948 – 12 juli 1954.
Gemerkt “S”.
434. 1 sept. 1964 – 22 juni 1970.
Gemerkt “V”.
- 435-439. Minuten van beslissingen uitgesproken door de Raad.
1936-1960. 5 delen
De periode juli 1950 – november 1954 (beslissingen genummerd 1060 tot en met 1307) ontbreekt.
435. 6 jan. 1936 – 11 juli 1938 (nrs. 1-274).
436. 26 sept. 1938 – 30 juni 1942 (nrs. 275-525).
437. 29 sept. 1942 – 12 juli 1946 (nrs. 526-787).
438. 7 okt. 1946 – 10 juli 1950 (nrs. 788-1059).
439. 4 nov. 1954 – 28 juni 1960 (nrs. 1308-1495).

440. Afschriften van de minuten van beslissingen van de Raad overgegaan in kracht van gewijsde.
1900-1970. 1 pak
441. Stukken betreffende de publicatie van een selectie van (principe)beslissingen en resoluties van de Raad.
ca. 1904-1944. 1 omslag
442. Brochures met samenvattingen van bepaalde beslissingen en resoluties genomen door de Raad.
ca. 1930-1957. 1 pak
Het betreft beslissingen en resoluties uit de gerechtelijke jaren 1929-1956.

2. COMMISSIES

443. Notulen van zittingen van de *Commission des Taxes professionnelles* (1 december 1925 – 11 oktober 1929).
1925-1929. 1 deel
444. Aanwezigheidslijst van de zittingen van de *Conférence sur les Règles Professionnelles* (7 februari 1950 – 1 februari 1972).
1950-1972. 1 deel

C. ORGANISATIE VAN DE STAGE

445. Register van de advocaten toegelaten tot de stage.
1811-1907. 1 deel
446. *L'enseignement du droit et le stage*, brochure met een verslag van de Raad over het rechtenonderwijs en het stagesysteem.
1895. 1 deel
Uitgave: Brussel, Bruylant, 1895.
447. *Introduction à la vie du Barreau*, brochure van de balie te Brussel inzake de beroepsregels en deontologie van de advocatuur, geschreven door Albert Nyssens en met voorwoord van stafhouder Charles Van Reepinghen.
1956. 1 katern
2 exemplaren.
Uitgave: Brussel, Bruylant, 1956.
448. *Stagereglement. Besluit van de Raad der Orde van 9 mei 1691 [sic] / Règlement du Stage. Arrêté par le Conseil de l'Ordre le 9 mai 1961*, brochure in verband met de stageregels.
1961. 1 katern
2 exemplaren.
Uitgave: Brussel, 1961.
449. *Praktische commentaar over de toepassing van het Stagereglement / Commentaire pratique relatif à l'application du Règlement du Stage*, brochure over de toepassing van het gewijzigde stagereglement.
1961. 1 katern
2 exemplaren.
Uitgave: Brussel, 1961.

450. Aanwezigheidslijsten van de zittingen van de *Conférence des avocats*.
1889-1899. 1 deel

D. PUBLICATIE VAN HET TABLEAU

- 451-452. Lijst van de advocaten ingeschreven bij de balie te Brussel (het zgn. *tableau*).
1811-1832, 1890-1920. 2 delen
451. 1811-1832.
452. 1890-1920.
Met klapper.
453. Notulen van de zittingen van de *Commission du Tableau*.
1879-1927. 1 deel
- 454-456. Geannoteerde versies van het *Tableau des Avocats exerçant près la Cour d'Appel de Bruxelles et Liste des Stagiaires*, wellicht bijgehouden met het oog op door te voeren wijzigingen aan het tableau voor het volgende gerechtelijk jaar.
Gerechtelijke jaren 1907-1908, 1922-1923, 1957-1958. 2 delen en 1 omslag
454. 1907-1908. 1 deel
455. 1922-1923. 1 deel
456. 1957-1958. 1 omslag
- 457-460. Dossiers inzake de publicatie van het tableau.
Gerechtelijke jaren 1956-1960. 4 omslagen
457. 1956-1957.
458. 1957-1958.
459. 1958-1959.
460. 1959-1960.

E. FINANCIËEL BEHEER

- 461-462. Grootboeken.
Gerechtelijke jaren 1855-1911. 2 delen
461. 1855-1893.
Bevat eveneens een staat betreffende bijdragen voor behoeftige advocaten (1873).
462. 1893-1911.
463. Stukken betreffende de door de aangesloten advocaten te betalen baliebijdrage.
1875-1906. 1 omslag
Bevat verschillende subdossiers.
464. Dagboek van de postcheckrekening.
1952. 1 deel

F. PERSONEELSBELEID

465. Stukken betreffende uiteenlopende aspecten van het personeelsbeheer, onder andere inzake aanwervingen, lonen, belastingen, pensioenverzekeringen, sociale wetgeving en de *Caisse d'Assistance professionnelle*.
1890-1940. 1 pak
466. Dossier in verband met het salaris en de gratificaties van het personeel.
[1920-1928?]. 1 omslag

467. Briefwisseling en andere stukken betreffende de loopbaan van (voormalige) personeelsleden.
1924-1952. 1 omslag
De stukken bevinden zich in subdossier op naam van de (ex-)medewerker.
468. Dossier inzake de jaarlijkse stortingen aan het Toelagenfonds voor Bedienden.
1932-1945. 1 omslag
469. Dossier inzake de periodieke bijdragen aan de Hulpkas van de Staat voor Gezinsvergoedingen.
1932-1946. 1 omslag
470. Staten en andere stukken inzake het bijhouden van de diverse belastingen en bijdragen afgehouden op de wedde van het personeel.
1932-1954. 1 pak
Bevat een aantal subdossiers, geordend volgens jaar.
471. Staten en andere stukken betreffende de boekhouding van de pensioensbijdragen.
1943-1952. 1 pak
Bevat een aantal subdossiers.
472. Staten en andere stukken betreffende de boekhouding van de sociale lasten.
1945-1952. 1 omslag
Bevat een aantal subdossiers, geordend volgens jaar.
473. Dossier inzake de aanvraag voor een toelage van het Nationaal Hulpfonds voor de huishoudelijke Heruitrusting der Werknemers.
1946. 1 omslag
474. Dossier inzake het aanvragen van compensatievergoedingen.
1947. 1 omslag
475. Stukken betreffende collectes ten voordele van armen en behoeftige confraters, en ter gelegenheid van bepaalde feestelijke gebeurtenissen.
1850-1909. 1 pak
Het betreft onder meer de zgn. "obole du Barreau".
- Staat in verband met bijdragen voor behoeftige advocaten van de Balie.
1873. 1 stuk
Bevindt zich in het grootboek beschreven onder nr. 461.
- 476-477. Stukken betreffende de fondsenwerving en de boekhouding van de *Caisse d'Assistance professionnelle*, en inzake de financiële steun geboden door dit orgaan aan behoeftige advocaten.
1898-1949 (vnl. 1912-1939). 2 pakken
Bevatten subdossiers.
476. 1898-1949 (vnl. 1912-1924).
477. 1920-1939.
478. Stukken betreffende de vergaderingen van de *Commission d'Assistance professionnelle*, betreffende de *Caisse d'Assistance professionnelle* en inzake het oprichten van een pensioenkas.
1926-1939. 1 omslag

479. Circulaire waarin de advocaten van de balie wordt gevraagd om naargelang hun anciënniteit bij te dragen aan de *Caisse d'Assistance*.
1930. 2 stukken

G. NEERGELEGDE STUKKEN

De bescheiden in deze rubriek zijn mogelijk bij het secretariaat van de Orde neergelegd door de rapporteurs, om te dienen als documentatie- en bewijsmateriaal in zaken behandeld tijdens de zittingen van de Raad of afgehandeld door de stafhouder.

- 480-481. Dossiers van meester Luc Mousin in verband met rechtszaken van zijn cliënt Leopold, Jean Nicolay.
1922-1935. 1 pak en 1 omslag
480. Diverse zaken.
1929-1935. 1 pak
Bevat vijftien subdossiers.
481. Nicolay versus Minoteries de Dixmude.
1922-1933. 1 omslag
Bevat een foto en enkele plannen.
- 482-485. Boekhoudkundige registers van het bedrijf *Omer Walraet & Fils. Cuirs & Peaux en Poil*.
1931-1934. 4 delen
- 482-484. "Journal", dagboeken.
1931-1934.
482. 1931-1932.
483. 1933.
484. 1934.
485. Grootboek.
1934.
486. Briefwisseling en andere stukken betreffende zaken behandeld door meesters Raymond en G. Blanpain, advocaten bij de balie te Brussel.
1927-1935. 1 pak
- 487-499. Dossiers uit de praktijk van meester Robert Agneessens.
1940-1944. 12 omslagen en 1 stuk
Robert Agneessens was advocaat van het *Vlaamsch Voorzorgscomité voor Waffen-SS en Vrijwilligerslegioen Vlaanderen* en de *Dietsche Militie-Zwarte Brigade*. Hij was eveneens oorlogsburgemeester (VNV) van Ternat. Agneessens werd in 1947 voor de Krijgsraad Hasselt veroordeeld wegens politieke collaboratie (B.S. 28 augustus 1947, p. 7820). Mogelijk kadert de aanwezigheid van deze dossiers in de context van een tuchtonderzoek of klacht. Hij trad immers op als advocaat bij de eerst vermelde partij(en).
487. Agneessens, Oscar versus Van Cutsem, dhr.
1942. 1 omslag
488. Germis, François versus zijn echtgenote.
1942-1943. 1 omslag
489. Merckx, Louis versus Capoen, mevr.
1941-1942. 1 stuk
490. [Mertens versus Turnhoutoise].
1941. 1 omslag

491.	Nauwelans, Louisa versus De Ryck, dhr.
1942-1943.	1 omslag
492.	Piessen, Valeer versus Belgische Staat.
1940-1942.	1 omslag
493.	Romsée, Gérard (secretaris-generaal) en controleurs versus Collin en
cons.
1942-1944.	1 omslag
494.	Segers, Petrus Rufinus en Segers, Maria Philomena versus Everaet,
Franz en Segers, Rosalia.
1943	1 omslag
495.	Van Dam, Albert versus Odeur, Marie-Blanche.
1943.	1 omslag
496.	Van Lint, Jan Frans versus administratieve rechtsmacht.
1943.	1 omslag
497.	Vannuythen, Julien (nalatenschap).
1942.	1 omslag
498.	Verdoodt, Victor versus Verdoodt en cons.
1943.	1 omslag
499.	Volckaert, Marcel versus Allaer, Madeleine.
1943.	1 omslag

III. BIBLIOTHEEK

A. ALGEMEEN

500.	Stukken betreffende het ontstaan, de boekhouding en het collectiebeheer van de
bibliotheek.
ca. 1843-1858 (vnl. 1851-1858).
Bevat een uitleenregister (1845-1850) en een plaatsingslijst van de bibliotheek (1850).	1 omslag
501-502.	Stukken betreffende de vergaderingen van de <i>Commission de la Bibliothèque</i> , en
inzake het collectiebeleid en de algemene werking van de bibliotheek.
ca. 1882-1893, 1904-1932.	1 pak en 1 omslag
501.	1882-1893.
Bevat notulen van vergaderingen van de bibliotheekcommissie.	1 omslag
502.	ca. 1904-1932.	1 pak
503.	Afschriften van uitgaande brieven (kopieboek).
4 jan. 1934 – 8 jun. 1944 (nrs. 1-480).
Met klapper.
Dit deel bevat vnl. uitgaande stukken van de bibliothecaris, maar ook van de penningmeester en de
<i>Directeur des Services Administratifs</i> .	1 deel
504.	Minuten van uitgaande brieven.
1939-1947.
Bevat eveneens enkele ingekomen stukken.
De stukken zijn grotendeels alfabetisch geordend, op naam van de afzender/geadresseerde (of op
naam van de publicatie/het tijdschrift waarvan sprake).	1 omslag
505.	Ingekomen brieven.
1948-1952.	1 omslag

506. Intekenlijst opgemaakt door de balie met als doel geld in te zamelen voor de oprichting van een bibliotheek.
1842. 1 stuk

B. COLLECTIEBEHEER

- 507-509. Bibliotheekcatalogi.
ca. 19de eeuw – 1923. 3 delen
507. [tweede helft van de 19de eeuw].
508. [19de eeuw?].
Mogelijk gaat het om een toegang, op auteursnaam, op de in de bibliotheek bewaarde banden.
509. Juridische periodieken.
[ca. 1909-1923].
Bevat eveneens (vooral ingekomen) briefwisseling in verband met abonnementen en het verkrijgen van tijdschriften.
- Plaatsingslijst.
1850. 1 stuk
Bevindt zich onder de stukken beschreven onder nr. 500.
- Uitleenregister.
1845-1850. 1 stuk
Bevindt zich onder de stukken beschreven onder nr. 500.
510. Catalogi van boekhandels daterend van voor de Tweede Wereldoorlog, verzameld om de door de bibliotheek opgelopen oorlogsschade te kunnen ramen.
1933-1939. 1 omslag

C. COLLECTIE EN DOCUMENTATIE

511. Schetsen en karikaturale tekeningen van advocaten, rechters, baliepersoneel en andere personen binnen het milieu van het Justitiepaleis.
ca. 1905-1940. 1 omslag
Bevat ook enkele programma's, affiches, krantenknipsels en diverse andere stukken klaarblijkelijk verzameld omwille van hun esthetische of historische waarde.
- 512-514. Briefwisseling, persknipsels, affiches en andere stukken verzameld als "curiosa", betreffende een brede waaier aan onderwerpen zoals evenementen georganiseerd door de balie, bizarre klachten, markante rechtszaken en dergelijke.
ca. 1899-1952. 2 omslagen en 1 pak
512. ca. 1899-1932. 1 pak
Bevat enkele plannen, affiches e.d.
513. ca. 1907-1942. 1 omslag
Bevat een foto.
514. 1952. 1 omslag
515. *Dissertations sur les Arrhes en Droit romain*, dissertatie verdedigd aan de *Université de Bruxelles* door J. Lasne, C. Wins, Maynz en Minguet.
[19de eeuw]. 1 deel
516. *Répétitions écrites sur le premier tiers de l'examen approfondie du Code Napoléon (contenant les deux premiers livres & le titre de la prescription)* door [Napoléon] De Pauw.
[jaren 1840]. 1 deel

517. *Arrêts et jugements civils. Manuscrits*, teksten verzameld voor dhr. Herman, procureur des Konings te Dinant.
[1836-1851?]. 1 deel
518. *Os Lusíadas. Poema epico em dez cantos* door Luiz De Camões, nationaal heldenepos van Portugal aangeboden in 1951 door de Portugese balie aan de balie van Brussel ter gelegenheid van de honderdste verjaardag van de *Conférence du Jeune Barreau*.
1878. 1 deel
Uitgave: Lisboa, Imprensa Nacional, 1878.
519. *Répertoire alphabétique des émoluments, honoraires et frais de voyage dus aux notaires en vertu de l'arrêté royal du 18 mars 1892* door J.M. Vander Auwera.
1892. 1 deel
Uitgave: Louvain, Aug. Fonteyn imprimeur-éditeur, 1892.
520. Becommentarieerde uitgave van de Nederlandse zgn. *Motor- en Rijwielwet 1905*, uitgegeven in de reeks *Verzameling Nederlandsche Staatswetten (oranje uitgaaf)*.
1905. 1 deel
Uitgave: 's Gravenhage, Boekh. vn. gebr. Belinfante, 1905.
521. *Code annoté des Lois et Arrêtés relatifs aux Dommages de guerre*, becommentarieerde uitgave van wetgeving in verband met oorlogsschade, geschreven door L. Chevalier en J. Duthoit.
1925. 1 deel
Uitgave: Tournai, Établissements Casterman, 1925.

IV. BUREEL VAN JURIDISCHE BIJSTAND

A. ALGEMEEN

522. Briefwisseling.
1924-1932. 1 omslag
Het betreft voornamelijk minuten van uitgaande brieven.
523. Briefwisseling inzake het toekennen van pro-Deozaken.
1926-1932. 1 pak
Het betreft voornamelijk staten van gedetineerden in de gevangenissen van Vorst en Sint-Gillis die om kosteloze rechtsbijstand verzoeken.

B. VERLENING VAN KOSTELOZE RECHTSBIJSTAND AAN ONVERMOGENDEN

- 524-525. Registers gehouden ter inschrijving van de zaken behandeld door stagiairs-advocaten.
ca. 1933-1949. 2 delen
De registers bevatten een of meerdere pagina's per stagiair-advocaat (alfabetisch geordend op familienaam) en vermelden de volgende gegevens: naam van de advocaat-stagiair, naam van de patroon of van diens gedelegeerde, volgnummer, naam van de cliënt(en), aard van de zaak, datum van toewijzing, oordeel van het bureau, bijkomende opmerkingen, overzicht van de aanwezigheden op het bureau.
Het gaat om omvangrijke en bijgevolg zware delen.
524. 1ste afdeling.
ca. 1937-1949.

525. 3de afdeling.
ca. 1933-1944.
Bevat bijlagen (o.a. stageverslagen).
- 526-590. Dossiers van pro-Deozaken, verdedigd door advocaten van de balie. 65 omslagen
1921-1936.
Het betreft afgeronde zaken maar ook heel wat zaken waarvan de advocaten in kwestie ontheven werden. Waarschijnlijk werden deze dossiers neergelegd bij de balie na afhandeling of ontheffing.
526. Zaak behandeld door meester Anspach, Maurice J.: Dart, Jean
François Marie en Bekaert, Aline Marie versus Berger, Frans en
Lecoq Yvonne.
1932-1934.
527. Zaak behandeld door meester Catulle, Marcel: Van Rumbeke, Robert
Paul versus Van Rumbeke, Victor.
1933.
- 528-536. Zaken behandeld door meester Cox, Florentine.
1929-1933.
528. Cohen-Carbonnelle, Georgina versus Testelin, L.
1933.
529. Degreef, Victorine versus Smets, Eugène.
1933.
530. Laroche, Juliette Blanche versus Lewille.
1933.
531. Maurage, Emilie versus Debaut, Jean Joseph.
1933.
532. Rogge, Aurelie versus Finet, Marc.
1933.
533. Tettelen, Adrien versus Vandaelen, Jeanne.
1932-1933.
534. Verduyn, Hylore Marie Coralie versus Féron, Augustin.
1933.
535. Vanoverschelde, Marie versus Goossens, Maurice.
1929-1933.
536. Verplancke, Lucie versus Caroyez, Désiré.
1933.
- 537-546. Zaken behandeld door meester Daloze, Marcel.
1921-1924.
537. Collin, Marcel-Eugène-François versus Guillaume, Bertha-Marie-
Ghislaine.
1922-1924.
538. Craps, Jean versus *Huileries du Congo belge*.
1921-1923.
539. Dewals, Léa versus Mayné, Jean-Baptiste.
1923-1924.
540. Engelen versus Steppe.
1923.
541. Gurickx, Marie versus Lequime, Désiré.
1922-1923.

- 542. Hermans-Hannoset, Elisa versus Hermans.
1921-1923.
- 543. Lallemand, Robert Jozef versus De Rycke, Alicia Barbara.
1922-1923.
- 544. Raedermaecker, Maurice versus Jadot, Marie.
1922-1924.
- 545. Tatar, Léon en Ganthier, Émilienne Louise versus Tatar, Maurice.
1922.
- 546. Van Schoor, Anna versus Calloy, Antoine.
1923-1924.
- 547. Zaak behandeld door meester De Bries: Coosemans, Anne Barbe
versus Coosemans, Isidore.
1930.
- 548. Zaak behandeld door meester de Briey, Guillaume: Bourhis-Pillie,
Berthe Joséphine (inzake een verzekeringsclaim voor een
verkeersongeval).
1930.
- 549-553. Zaken behandeld door meester Delcorde, Paul.
1934-1936.
- 549. Loodsteen, Herman versus Doyen, Jean.
1935.
- 550. Pauwels, Adolphine versus De Corte, Evariste.
1934-1935.
- 551. Pauwels-Renouprez, Eugénie versus Humblet, Ernest.
1935.
- 552. Pestiaux, Emile versus Guiot, Julia.
1935-1936.
- 553. Romont, Irma versus Buyst, Joseph.
1934-1935.
- 554-556. Zaken behandeld door meester Francart, Jacques.
1936.
- 554. Christiaens, Victor versus Allard, Hélène Lucie Ghislaine.
1936.
- 555. Legrand, Elisabeth Françoise Jeanne versus Cnops, Daniel.
1936.
- 556. Pauwels, Jean Charles versus Schits, Emile.
1936.
- 557. Zaak behandeld door meester Gyselinx, Joseph: Dumont, Agnès
Joséphine versus Detollenaere, Joseph Louis Felix.
1933.
- 558. Zaak behandeld door meester Havenith, Horace: Pyckavet, Achille
Camille versus Ledoux, Bertha Maria.
1930-1933.
- 559. Zaak behandeld door meester Lambrichts, Robert: Meynaert, Pierre
(inzake het innen van een schuld).
1932.

- 560-563. Zaken behandeld door meester Le Maitre, Jean.
1923-1925.
560. Degehet, François versus Vanobbergh, Elisa.
1923-1925.
561. Faitro, Hubert (inzake een echtscheiding).
1923-1924.
562. Guilliams-Meys, mevr. versus Guilliams, Guillaume.
1923.
563. Verbeyst-Dethoor, Jeanne (inzake een verzekeringsclaim voor een verkeersongeval).
1924-1925.
564. Zaak behandeld door meester Lowagie, Joseph: Achtergael, Marie versus Van Huyck, Jean.
1932-1933.
565. Zaak behandeld door meester Marchal, Paul: Antonetti, Enrico versus Delobbe, Paul.
1932-1933.
566. Zaak behandeld door meester Marsille, A.: Van Der Linden, Aldegonde Anne versus Van Opphem, Alexis.
1921-1922.
- 567-570. Zaken behandeld door meester Masson, André.
1921-1924.
567. Ernst, Joséphine Lambertine versus De Jong, Felix.
1921-1923.
568. Flament, Jenny versus Lambert, Ernest.
1921-1924.
569. Servais, Mathilde versus Van Kalcke, Michel.
1924.
570. Suykers, Marie versus Synave, Cesar.
1921-1923.
- 571-572. Zaken wellicht behandeld door meester Nève de Mévergnies.
1932.
571. Collet, Emile versus Collet, Alfred Jean.
1932.
572. Notermans, Jean Joseph versus Notermans, Léon en cons.
1932.
- 573-580. Zaken behandeld door meester Nieuwenhuys, Jean.
1932-1934.
573. Antoine, Marie-Anne versus Bourgeois, François.
1933-1934.
574. Debrael, Bernardus versus Debrael, mevr.
1933-1934.
575. Declerck, Gustave Pierre versus Blondé, Eugénie.
1933-1934.
576. De Decker, Jean François versus Van Papegem, Gudule.
1933.

577. Dierickx, Adèle versus Cooreman, Auguste.
1934.
578. Kerinckx en Hennes, Jean Henri versus Goossens, Toby.
1933-1934.
579. Van Becelaere, Julie versus Remi, Jean.
1933-1934.
580. Van Duyn, Georges Willem versus Peeters.
1932-1933.
581. Zaak behandeld door meester Pérrier, Gilbert: Van Koninxloo, Élise
versus Debeugher, Jean Baptiste Florent.
1928-1931.
582. Zaak behandeld door meester Raikem, Charles: Fiévet, Euphrasie
Marie Joseph versus Vermote, Jules.
1927-1929.
583. Zaak behandeld door meester Staes, Jean: Levieux, Raymond versus
Bergami, Éleonore.
1934-1935.
- 584-590. Zaken waarvan de toegewezen advocaat niet kon achterhaald worden.
1930-1936.
584. Arents, Félicien Léopold.
1935.
585. Demaeseneer, Henri.
1935.
586. Gastuche, Marie Joséphine.
1935.
587. Marcus, Pierre-Louis.
1934.
588. Moens, Charlotte versus Vandamme, Englebert.
1936.
589. Renier, Marie versus Stroomer, Frédéric.
1930.
590. Van Es, Jeanne versus Goossens, Isidore.
1930.

C. VARIA

- 591-598. Briefwisseling en andere stukken betreffende door de stafhouder of de Raad
behandelde zaken.
1934-1957. 8 omslagen
De stukken werden in enkele pakken met vermengd materiaal aangetroffen. Ze konden bij gebrek
aan eigentijdse toegangen niet geïntegreerd worden in de juiste reeks. Het betreft wellicht zowel
stukken van dossiers uit de reeks door de stafhouder afgehandelde zaken (beschreven onder nrs.
106-269) als zaken behandeld op de zittingen van de Raad (beschreven onder nrs. 395-402).
591. [Meester Thoumsin c/ meester Roger de Leval].
1934-1935.
592. [Meester Lionel Anspach c/ Compagnie Générale Foncière].
1935-1936.

593. [Meester Maurice Isaac c/ Société Anonyme Belge des Automobiles Citroën].
1936-1938.
594. [Meester Beauduin c/ advocaat Goblet d'Alviella].
1942-1943.
595. [Meester Jean Van Bastelaer c/ meester Jean-Marie Ost].
1943.
596. [Meester Jean-Louis Merckx].
1945-1950.
597. [Meester Yves Mortier c/ mevr. Bechand-Frenal].
1956-1957.
598. [Meester Marcel de Baenst c/ meester L. Meersschaert].
1957.

ARCHIEF VAN DE CONFÉRENCE DU JEUNE BARREAU DE BRUXELLES

I. ALGEMEEN

599. Ingekomen brieven.
1852-1869. 1 deel
Het betreft voornamelijk verontschuldiging voor het niet aanwezig kunnen zijn op vergaderingen en zittingen.
De brieven zijn in een deel ingekleefd.
- Circulaires.
1863-1868.
Bevindt zich in de klapper beschreven onder nr. 63.

II. BESTUUR

- 600-604. Notulen van de Algemene Vergaderingen en van vergaderingen van de commissies.
1852-1896. 5 delen
Bevat ledenlijsten.
600. 15 juni 1852 – 24 juli 1869.
601. 4 juli 1869 – 23 dec. 1873.
Met bijlagen.
602. 8 juli 1873 – 3 aug. 1882.
603. 27 okt. 1882 – 23 mei 1887.
Met bijlagen.
604. 28 juni 1887 – 12 feb. 1896.
Met bijlagen.

III. FINANCIËEL BEHEER

605. Dagboek.
Gerechtigde jaren 1852-1882. 1 deel
606. Kwitanties.
1854-1863. 1 deel

IV. ACTIVITEITEN

A. VERLENING VAN KOSTELOZE RECHTSBIJSTAND

607. Rekesten voor kosteloze juridische bijstand aan behoeftige en onvermogende personen.
1866-1867. 1 deel
- 608-616. Registers gehouden voor het verdelen van zaken onder de advocaten.
Gerechtelijke jaren 1869-1906. 9 delen
Geordend op volgnummer van de zaak.
608. 1869-1876.
Bevat enkele losse stukken.
Bevat voor de gerechtelijke jaren 1870-1873 een lijst van advocaten belast met kosteloze bijstand.
609. 1884-1896.
Bevat enkele losse stukken.
Bevat voor het gerechtelijk jaar 1889-1890 een soort klapper op de advocaten aan wie de zaken zijn toegewezen.
Bevat eveneens een beurtrol voor het gerechtelijk jaar 1889-1890.
Voor het gerechtelijk jaar 1895-1896 heeft dit register enkel betrekking op de eerste 110 zaken (tot en met 21 oktober). Deze worden integraal hernomen in het register voor het volgende gerechtelijk jaar (zie het register beschreven onder nr. 610).
610. 1895-1898.
Bevat enkele losse stukken.
Voor het gerechtelijke jaar 1895-1896 is er een overlapping wat betreft de eerste 110 zaken met het register beschreven onder nr. 609.
611. 1899-1900.
Bevat een beurtrol voor de vakantieperiode.
612. 1901-1902.
Bevat een ledenlijst van het *Comité des Enfants traduits en justice*.
613. 1902-1903.
Bevat een klapper op de advocaten aan wie de zaken zijn toegewezen.
Bevat enkele losse stukken.
614. 1903-1904.
Bevat een klapper op de advocaten aan wie de zaken zijn toegewezen.
Bevat eveneens een beurtrol (zie de eerste en laatste bladzijden van dit register).
615. 1904-1905.
Bevat een klapper op de advocaten aan wie de zaken zijn toegewezen.
Bevat een beurtrol (zie de eerste bladzijde van dit register).
Bevat eveneens een lijst van advocaten die bereid waren op pro-Deozaken aan te nemen.
De katernen zijn losgekomen en verdwenen, met als gevolg dat dit deel nauwelijks nog bruikbare informatie bevat. Voor de eerste 30 zaken bevat het register enkel de naam van de beklaagden, hun woonplaats en de betichting.
616. 1905-1906.
Bevat een klapper op de advocaten aan wie de zaken zijn toegewezen.
Bevat enkele losse stukken.
Bevat beurtrollen voor de vakantieperiode.
Bevat eveneens een lijst van advocaten die bereid waren op pro-Deozaken aan te nemen.
- *_* Klappers op de registers van advocaten aan wie de pro-Deozaken zijn toegewezen.
Gerechtelijke jaren 1889-1906. 4 delen

Deze delen vormen de toegang op de registers beschreven onder nrs. 608-616. De getallen naast de namen van de advocaten verwijzen naar het volgnummer van de zaak.

- [1889-1890].
De advocaten zijn niet in alfabetische orde opgelijst.
Zie de laatste bladzijden van het register beschreven onder nr. 609.
- 617. 1896-1897.
- 618. 1899-1900.
- 619. 1900-1901.
- 620. [1901-1902].
- 1902-1903.
Bevindt zich in het register beschreven onder nr. 613.
De achterzijde van dit deel fungeert als beurtrol.
- 1903-1904.
Bevindt zich in het register beschreven onder nr. 614.
Bevat eveneens enkele losse stukken.
- 1904-1905.
Bevindt zich in het register beschreven onder nr. 615.
- 1905-1906.
Bevindt zich in het register beschreven onder nr. 616.
- Lijsten van advocaten bereid om pro-Deozaken op zich te nemen.
Gerechtelijke jaren 1904-1906.
Onderverdeeld naar het soort rechtscollege.
 - 1870-1871.
Bevindt zich in het register beschreven onder nr. 608.
 - 1872-1873.
Bevindt zich in het register beschreven onder nr. 608.
 - 1904-1905.
Bevindt zich in het register beschreven onder nr. 615.
 - 1905-1906.
Bevindt zich in het register beschreven onder nr. 616.
- Staten inzake de dienstregeling van de kosteloze rechtsbijstand.
Gerechtelijke jaren [1889-1890?] 1899-1900, 1902-1906.
 - Dienstregeling.
[1889?] 1902-1905.
 - [1889-1890?].
Maakt deel uit van het register beschreven onder nr. 609.
 - 1902-1903.
Maakt deel uit van de klapper, die zich bevindt in het deel beschreven onder nr. 613.
 - 1903-1904.
Maakt deel uit van het register beschreven onder nr. 614.
 - 1904-1905.
Maakt deel uit van het register beschreven onder nr. 615.
 - Dienstregeling tijdens de vakanties.
1899-1900, 1905-1906.
 - 1899-1900.
Bevindt zich in het register beschreven onder nr. 611.
Lijkt enkel correctionele zaken te betreffen.
 - 1905-1906.
Bevindt zich in het register beschreven onder nr. 616.
Het betreft twee aparte lijsten.

B. ORGANISATIE VAN ZITTINGEN

621. Rol van de zittingen.
1848, 1856-1867. 1 deel
- 622-624. Aanwezigheidslijsten van de diverse soorten zittingen.
1869-1895. 3 delen
Het betreft onder meer zgn. juridische zittingen en parlementaire zittingen, algemene vergaderingen e.d.
622. 27 okt. 1869 – 27 apr. 1872.
623. 18 mei 1872 – 12 mei 1877.
624. 6 mei 1882 – 9 nov. 1895.
- 625-629. Notulen van de zgn. gerechtelijke zittingen (*séances judiciaires*) en de
parlementaire zittingen (*séances parlementaires*).
1852-1900. 5 delen
625. 29 juni 1852 – 27 dec. 1854.
626. 15 juni 1861 – 22 juli 1865.
627. 23 okt. 1869 – 7 juli 1883.
Bevat losse stukken.
628. 17 nov. 1883 – 19 okt. 1893.
Bevat losse stukken.
629. 21 okt. 1893 – 23 juni 1900.
Bevat losse stukken.

**C. ORGANISATIE VAN DE OPENINGSPLECHTIGHEDEN VAN HET
NIEUWE GERECHTELIJKE JAAR**

- 630-633 Brochures uitgegeven naar aanleiding van de jaarlijkse plechtige
openingszittingen.
[1924, 1934, 1955-1956?]. 4 delen
630. Openingszitting van 17 nov. 1923.
[1924?].
2 exemplaren.
Uitgave: Brussel, Larcier, z.d.
631. Openingszitting van 25 nov. 1933.
[1934?].
Uitgave: Brussel, z.d.
632. Openingszitting van 13 nov. 1954.
[1955?].
Uitgave: Brussel, Larcier, z.d.
633. Openingszitting van 19 nov. 1955.
[1956?].
Uitgave: Brussel, Larcier, z.d.
634. Programmaboekje van het *Fête de rentrée* van de *Conférence du Jeune Barreau
de Bruxelles*.
1899. 1 deel
Het betreft een genummerde publicatie van een beperkte oplage (75 ex.).
Bevat eveneens de tekst van het bij de gelegenheid opgevoerde theaterstuk.
635. Libretto van theaterstukken opgevoerd door de *Compagnie Dramatique de la
Conférence du Jeune Barreau* tijdens de *Fêtes de Rentrée* van 24 november 1902,

19 november 1904 en 27 november 1905.
1906.

1 deel

D. DIVERSE ACTIVITEITEN

636. Uitleenregister van de bibliotheek.
1871-1885. 1 deel
637. Almanak van de *Conférence du Jeune Barreau de Bruxelles* voor het jaar 1901.
1901. 1 deel
Het betreft een erg fraaie uitgave met humoristische gedichten, anekdotes, reisverslagen, tekeningen en foto's van leden van de *Conférence du Jeune Barreau de Bruxelles* en andere personen uit het gerechtelijke milieu.
638. Groepsfoto van de *Section de Droit Colonial et Maritime* voor het gerechtelijk
jaar 1925-1926.
[1925-1926]. 1 stuk

ARCHIEF VAN HET VLAAMS PLEITGENOOTSCHAP

I. ALGEMEEN

639. Ingekomen en minuten van uitgaande brieven.
1931-1933. 1 omslag
640. Briefwisseling alsook diverse stukken betreffende bestuursvergaderingen en een
uitstap naar Nederlands Limburg.
1933-1936. 1 omslag
Bevat drie subdossiers.

II. FINANCIËEL BEHEER

641. Ledenlijsten en andere losse stukken, wellicht in verband met de
ledenadministratie.
1934-1937. 1 omslag
642. Facturen en andere stukken betreffende de inkomsten en uitgaven.
1934-1937. 1 omslag

III. ORGANISATIE VAN LEDENACTIVITEITEN

643. Dossier inzake de organisatie van een groepsreis naar Merksplas en de Antwerpse
Kempen.
1937. 1 omslag
644. Reglementen voor de prijs "Rechtskundig Weekblad" en de prijs "W. Thelen".
[1938-1939?]. 1 omslag

ARCHIEF VAN DE REDACTIE VAN HET JOURNAL DES TRIBUNAUX

*Het betreft archief gevormd door haar Service de Références et Recherches
Bibliographiques.*

645. Briefwisseling betreffende vragen om juridische informatie en specifieke opzoeken gedaan voor advocaten.
1933-1940. 1 omslag
De stukken werden grotendeels los in het bestand aangetroffen.
646. Steekkaartensysteem in verband met diverse kwesties uit het internationaal en diplomatiek recht.
[ca. 1917-1939]. 1 kaartsysteem
Gemerkt (op de zijkant van de oorspronkelijke verpakking): "Ariana Bureau 258 M. Nisot".

ARCHIEF VAN DE UNION INTERNATIONALE DES AVOCATS

De stukken zijn wellicht met het archief van de balie vermengd geraakt aangezien het secretariaat-generaal van het XVde congres van de UIA in het Brusselse Justitiepaleis was gevestigd, en gezien (voormalig) stafhouder Jean Thevenet eveneens voorzitter van deze organisatie was.

- 647-648. Stukken betreffende de organisatie van het XVde congres van de *Union Internationale des Avocats*, gehouden te Brussel van 8 tot 13 september 1954.
1953-1954. 2 omslagen
647. 1953-1954.
648. 1954.

ARCHIEF VAN CHARLES DEJONGH

- 649-650. Notities en andere stukken betreffende de activiteiten van Charles Dejongh als oud-stafhouder en lid van de Raad van Orde van Advocaten van Brussel.
1910-1914, 1925-1928. 2 pakken
Deze stukken hebben in het bijzonder betrekking op het rapporteren aan de Raad over tuchtzaken en diverse geschillen.
Bevatten subdossiers.
649. 1910-1914.
650. 1925-1928.

ARCHIEF VAN LÉON HENNEBICQ

I. VOORZITTER VAN HET COLLÈGE DES AVOCATS

- 651-653. Dossiers betreffende juridische kwesties en geschillen tussen de Staat en particulieren, doorgestuurd om het advies in te winnen van het *Collège des Avocats*.
1903-1937 (vnl. 1936-1937). 2 omslagen en 1 pak
651. Ministerie van Openbare Werken versus Snaps, Louis en cons.
1903-1936 (vnl. 1935-1936). 1 pak
652. Ministerie van Openbare Werken inzake de verantwoordelijkheid van werkleiders (*chefs de travaux*).
1936. 1 omslag
653. Ministerie van Financiën versus Callewaert, Ernest E.J.
1936-1937. 1 omslag

654. Dossier inzake het geschil tussen de Belgische Staat versus Rieth en cons.
ca. 1909-1937. 1 pak
Bevat foto's, plannen en een kaart.
655. Doorslagen van periodieke rapporten van het *Collège des Avocats*, gericht aan de
minister van Binnenlandse Zaken.
1935-1938. 1 omslag
656. Ingekomen brieven in verband met de vraag of de Regie voor Telegraaf en
Telefoon valt onder de bevoegdheid van de rechtbanken van koophandel.
1938. 1 omslag

II. ADVOCaat VAN DE STAAT BIJ HET MINISTERIE VAN SPOORWEGEN, ZEEWEZEN, POSTERIJEN EN TELEGRAFEN (EN RECHTSOPVOLGERS)

657. Dossier inzake de activiteit van Hennebicq als *Avocat de l'État* en de hervorming
van de *services des Avocats de l'État*.
1926-1936. 1 omslag
658. Dossier inzake diverse kwesties.
1924-1934. 1 omslag
659. Briefwisseling betreffende vergoedingen en onkosten.
1938-1939. 1 omslag
660. Losse stukken, wellicht inzake de functie van Hennebicq als advocaat van de
Staat.
ca. 1924-1925. 1 omslag

III. RECHTSGELEERDE

661. Kopie van het *Règlement général pour la pêche maritime pour les villes
d'Ostende et Nieuport* van 31 maart 1770.
[begin 20ste eeuw?]. 1 omslag
Wellicht gebruikt als documentatie bij de redactie van een artikel of studie over zeevisserij.
- 662-663. Aantekeningen en documentatie betreffende maritiem recht en maritiem transport.
ca. 1907-1909. 2 omslagen
Wellicht gebruikt bij de redactie van artikels en juridische studies.
662. ca. 1907-1909.
663. ca. 1908.
664. Documentatie en losse stukken over maritieme handel en diverse andere
onderwerpen.
ca. 1921-1938. 1 omslag

ARCHIEF VAN DE FAMILIE PICARD-MOENS DE ROOSES

665. Briefwisseling tussen Edmond en Emile Picard en hun ouders Marie-Josèphe
Moens de Rooses en François-David Picard, in verband met hun zeereizen.
1853-1858. 1 deel
De brieven ontvangen door Edmond en Emile Picard zijn achteraan in het deel ingekleefd en

genummerd van 1 tot en met 44. De brieven ontvangen door hun ouders zijn vooraan ingekleefd en genummerd van 1 tot en met 45.

STUKKEN ZONDER MERKBAAR VERBAND MET HET ARCHIEF

666. Stukken betreffende het leveren van commentaar inzake gerechtelijke dossiers en rechtspraak.
ca. 1913-1930 (vnl. 1922-1930). 1 pak
Het gaat mogelijk om stukken van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel.
Bevat subdossiers.

ISBN 978-94-6391-563-2

Illustratie op de omslag : Collage van getekende portretten van advocaten, rechters, griffiers en andere personen uit het milieu van het Justitiepaleis, ca. 1905-1940 ? (nr. 511).